

σύμφωνη γνώμη Επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 2 προστίθεται παράγραφος 14 στο άρθρο 58 του ν. 4314/2014 (Α' 265) με την οποία παρέχεται στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης εξουσιοδότηση για την σύσταση για τις δράσεις του ΕΠ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» ειδικού μητρώου δομών στήριξης επιχειρηματικότητας.

Με την παρ. 3 τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 59 του ανωτέρω νόμου και προβλέπεται ότι η θητεία των υπηρετούντων προϊσταμένων λήγει αυτοδίκαια με την τοποθέτηση των νέων προϊσταμένων που θα προκύψουν από τη διαδικασία επιλογής της παρ. 2 του άρθρου 39 του ίδιου νόμου, η οποία θα ολοκληρωθεί έως 28 Φεβρουαρίου 2018.

Με την παρ. 4 αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρ. 69 του ανωτέρω νόμου, καθόσον αφορά στην εξουσιοδοτική διάταξη περί καθορισμού της σύστασης, συγκρότησης, και λειτουργίας του μητρώου αξιολογητών και του σχετικού μητρώου παρακολούθησης».

Με την παρ. 5 προστίθεται η παρ. 9 του άρθρου 48 του 4314/2014 στις διατάξεις που εφαρμόζονται και για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ και το ΕΠΑΛΘ.

Άρθρο 54

Τροποποίηση της ΥΑ 529/2000 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης (Β' 67) και Σύσταση Μητρώου Ρευματοδοτών Ρευματοληπτών

Με την υπ' αρ. 529/2000 (Β' 67) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης ρυθμίζεται η διάθεση στην αγορά του ηλεκτρολογικού υλικού και συγκεκριμένα των ρευματοδοτών και ρευματοληπτών ηλεκτρικού ρεύματος που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για ονομαστικές τάσεις μεταξύ 50 και 1000 V για το εναλλασσόμενο ρεύμα ή/και μεταξύ 75 και 1500 V για το συνεχές ρεύμα.

Το άρθρο 3 της ως άνω υπουργικής απόφασης προβλέπει για τη διάθεση στην αγορά και εγκατάσταση ρευματοδοτών και ρευματοληπτών την απαίτηση: α) να φέρουν σήμα συμμόρφωσης του ΕΛΟΤ ή άλλου διαπιστευμένου φορέα από την Ε.Α (European Accreditation) και εγκατεστημένου σε χώρα της Ε.Ε., που διασφαλίζει τόσο τη συμμόρφωση των προϊόντων με τις απαιτήσεις του Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Προτύπου της σειράς IEC 60884, όσο και την

εφαρμογή ενός συστήματος ποιότητας από τον κατασκευαστή και β) να έχουν καταχωρηθεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 αυτής.

Επισημαίνεται ότι στη διαδικασία του άρθρου 6, υποχρεωτικό δικαιολογητικό αποτελεί αντίγραφο πιστοποιητικού του ΕΛΟΤ (νυν ΕΒΕΤΑΜ) ή ισοδύναμο πιστοποιητικού άλλου διαπιστευμένου οργανισμού πιστοποίησης, το οποίο στις περισσότερες περιπτώσεις φέρει ημερομηνία λήξης.

Το παραπάνω πιστοποιητικό αποτελεί για την Αρχή Εποπτείας της Αγοράς τεκμήριο εγκυρότητας της επίθεσης από τον κατασκευαστή του σήματος συμμόρφωσης / ποιότητας. Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η τροποποίηση του άρθρου 6 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης 529/2000, προκειμένου η διάρκεια ισχύος της καταχώρησης να συμβαδίζει με την διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού.

Επιπλέον, με στόχο τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα, προτείνεται η σύσταση και ανάπτυξη ηλεκτρονικού μητρώου ρευματοδοτών ρευματοληπτών μέσω εφαρμογής WEB, το οποίο θα συμβάλει ουσιαστικά στην απλοποίηση της διαδικασίας καταχώρησης ρευματοδοτών ρευματοληπτών σύμφωνα με την ΥΑ 529/2000 και την αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς.

Με την διαδραστική εφαρμογή, η ενδιαφερόμενη εταιρεία θα μπορεί να υποβάλει ηλεκτρονικά την προβλεπόμενη Δήλωση Καταχώρησης και καθορισμένα πιστοποιητικά συμμόρφωσης. ενώ το σύστημα θα χορηγεί αυτόματα τον αριθμό καταχώρησης. Η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας θα διενεργεί εκ των υστέρων δειγματοληπτικό έλεγχο των καταχωρηθέντων Δηλώσεων για την επαλήθευση της συμμόρφωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης»

Άρθρο 55

1. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, ήτοι τη μείωση του χρόνου υπαγωγής ενός εντύπου στο ρυθμιστικό πλαίσιο της υπουργικής απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007, επιδιώκεται μία ρεαλιστικότερη προσέγγιση των προϋποθέσεων για την υπαγωγή στις διατάξεις του ν. 3548/2007. Επιδιώκεται η διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας ικανού αριθμού τοπικών και περιφερειακών εφημερίδων, γεγονός που συνδέεται με την πολυφωνία στην ενημέρωση, θεμέλιο λίθο του δημοκρατικού πολιτεύματος. Επιπλέον με τον εκσυγχρονισμό της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 εξασφαλίζονται οι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις ύπαρξης υγιούς ανταγωνισμού και διευκόλυνσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων.

2. Με την πρόβλεψη της παρ. 2 καταργείται η δημοσίευση των ισολογισμών η οποία κρίνεται αναγκαία για την εξασφάλιση της ίσης νομοθετικής μεταχείρισης των εταιρειών του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα με τις ιδιωτικές προσωπικές όσο και κεφαλαιουχικές εταιρείες, που ουσιαστικά έχει καταργηθεί με το άρθρο 232 του ν. 4072/2012.

3. Η κατάργηση των εν λόγω διατάξεων της παρ. 3 κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι το συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο έχει καταστεί άνευ αντικειμένου, εφόσον τα ζητήματα που ρυθμίζονται με αυτό ήδη καλύπτεται από το ισχύον Π.Δ. 109/2010, με το οποίο εναρμονίστηκε η ελληνική ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία στις διατάξεις της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4. Με την προτεινόμενη διάταξη εναρμονίζεται η ρύθμιση των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων με το Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο που αφορά στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

5. Με την προτεινόμενη διάταξη υπάγεται στην αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και η αδειοδότηση της συνδρομητικής τηλεόρασης.

6. Με τη διάταξη της παραγράφου 6 καταργούνται ανενεργείς διατάξεις και έτσι επιτυγχάνεται ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου και δημιουργούνται οι κατάλληλοι όροι και προϋποθέσεις ενδυνάμωσης του υγιούς ανταγωνισμού.

7. Με την προτεινόμενη διάταξη αποσαφηνίζεται ότι η μετάδοση προγραμμάτων τρίτων παρόχων από το δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα συνδέεται αποκλειστικά με την υπηρεσία δημοσίου συμφέροντος που αυτός παρέχει και σε καμία περίπτωση δεν περιλαμβάνει εμπορική δραστηριότητα.

8. Με τη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 4279/2014 (Α' 158), όπως αυτό αντικατέστησε την παρ. 3 του άρθρου 23 του ΠΔ 109/2010 (Α' 190), δημιουργήθηκαν συνθήκες προνομιακής μεταχείρισης για τηλεοπτικούς οργανισμούς και συνδεδεμένα με αυτούς ενημερωτικά ή μη Μέσα, με αποτέλεσμα τόσο τη νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού όσο και τη στρέβλωση της διαφημιστικής αγοράς. Στο πλαίσιο της πλήρους αποκατάστασης της ισονομίας κρίνεται σκόπιμη η επαναφορά, με τη διάταξη της παραγράφου 8, στην προτεραιότητα νομοθετική διάταξη, η οποία βρίσκεται σε πλήρη εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή οδηγία 13/2010 (ΕΕ L 95).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων»

Άρθρο 56

Ρυθμίσεις για την ιδιωτική εκπαίδευση

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζονται ζητήματα ιδιωτικής εκπαίδευσης. Αναλυτικά:

Με την παράγραφο 1 αναδιατυπώνεται η περίπτ. ββ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 682/1977, ώστε να αποσαφηνίζεται ότι ο Διευθυντής/ντρια του σχολείου αποστέλλει το εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας (ΕΩΠΔ) στον Δ/ντη Εκπαίδευσης για ενημέρωσή του.

Με την παράγραφο 2 αναδιατυπώνεται το δεύτερο εδάφιο της περιπτ. γγ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 682/1977, ώστε να συμφωνεί το περιεχόμενο πλήρως με τα διαλαμβανόμενα στην παρ.1. Συγκεκριμένα αποσαφηνίζεται ότι οι παρεκκλίσεις αφορούν στο ισχύον ωρολόγιο πρόγραμμα.

Με την παράγραφο 3 αποσαφηνίζεται ότι η χορήγηση παρέκκλισης για τα ιδιωτικά νηπιαγωγεία χορηγείται μόνο μετά το πέρας του υποχρεωτικού ωραρίου που ισχύει για τα δημόσια νηπιαγωγεία και εφόσον οι διδάσκοντες την παρέκκλιση έχουν τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για τους αντίστοιχους κλάδους/ειδικότητες τους πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Με την παράγραφο 4 το τελευταίο εδάφιο της περιπτ.δδ' της παρ.2 του άρθρου 4 του ν.682/77 αποτυπώνεται, για λόγους νομοτεχνικής βελτίωσης, σε ξεχωριστή παράγραφο.

Με την παράγραφο 5 παρέχεται η δυνατότητα σε μαθητές που φοιτούν σε άλλες σχολικές μονάδες να συμμετέχουν στη διδασκαλία πρόσθετων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων όπως π.χ. ξένης γλώσσας σε ιδιωτικό σχολείο.

Με την παράγραφο 6 προβλέπεται ότι για τις πρόσθετες εκπαιδευτικές δραστηριότητες πέραν του ωρολογίου προγράμματος απασχολούνται κατά προτεραιότητα εκπαιδευτικοί της οικείας σχολικής μονάδας για συμπλήρωση των ωρών του διοριστηρίου τους. Επιπλέον μπορεί να προσλαμβάνονται, εξαιρετικά για κάθε σχολικό έτος, ιδιώτες με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 30.

Με την παράγραφο 7 προβλέπεται ότι σε περίπτωση κατάργησης τάξεων ή τμημάτων καθώς και αν οι ώρες διδασκαλίας ενός μαθήματος δεν επαρκούν προκειμένου οι εκπαιδευτικοί να καλύψουν το ωράριο του διοριστηρίου τους, ανατίθενται κατά προτεραιότητα στους εν λόγω εκπαιδευτικούς άλλες σχολικές δράσεις και δραστηριότητες σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες της σχολικής μονάδας.

Με την παράγραφο 8 αναδιατυπώνεται η υποπεριπτ. δδ' της περ.ε' της παρ.3 του άρθρου 30 του ν.682/1977 που αφορά λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας.

Με την παράγραφο 9 προβλέπεται ότι η νομιμότητα της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για τους λόγους που προβλέπονται στην περ.α' και στην υποπεριπτ.δδ' της περ.ε' της παρ.3 του άρθρου 30 κρίνεται από ανεξάρτητη Επιτροπή η οποία εξετάζει αν η σύμβαση εργασίας καταγγέλθηκε νομίμως και αν η καταγγελία είναι καταχρηστική ή μη και αποφαινεται σχετικά. Τονίζεται ότι η αρμοδιότητα αυτή της Επιτροπής έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα, καθόσον τα μέλη της καλούνται να εξετάσουν τη νομιμότητα των καταγγελιών των συμβάσεων εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και συγκεκριμένα να ελέγξουν αν η απόλυση ήταν ή όχι καταχρηστική.

Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, και αποτελείται από: α) Έναν (1) Πρωτοδίκη, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, υπηρετούντες στο Τμήμα Εργατικών Διαφορών του Πρωτοδικείου Αθηνών οι οποίοι υποδεικνύονται από το Τριμελές Συμβούλιο Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου. β) Δύο (2) Πρωτοδίκες υπηρετούντες στο

Τμήμα Εργατικών Διαφορών του Πρωτοδικείου Αθηνών με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι υποδεικνύονται από το Τριμελές Συμβούλιο Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου.

Ένας (1) εκπρόσωπος της Ο.Ι.Ε.Λ.Ε. που υποδεικνύεται με απόφαση της Ο.Ι.Ε.Λ.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της πιο αντιπροσωπευτικής εργοδοτικής οργάνωσης που υποδεικνύεται με απόφαση της εργοδοτικής οργάνωσης παρίστανται στη συνεδρίαση της Επιτροπής ως παρατηρητές.

Η ανωτέρω ανεξάρτητη Επιτροπή αποφαινεται εντός εξήντα (60) ημερών από την καταγγελία της σύμβασης εργασίας και υποβάλλει πρόταση στον αρμόδιο Διευθυντή Εκπαίδευσης στην οποία διατυπώνεται η κρίση της σχετικά με την νομιμότητα της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας κατά τα ανωτέρω. Η πρόταση έχει σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις δεσμευτικό περιεχόμενο για το όργανο που αποφασίζει. Ως εκ τούτου προβλέπεται ότι ο οικείος Διευθυντής Εκπαίδευσης έχει δέσμια αρμοδιότητα να εκδώσει σχετική απόφαση περί απόλυσης ή μη του εκπαιδευτικού, σύμφωνα με το περιεχόμενο της πρότασης της Επιτροπής εντός τριών (3) ημερών από την υποβολή σε αυτόν της πρότασης. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους ενδιαφερομένους.

Τέλος προβλέπεται ότι ύστερα από την έκδοση της απόφασης του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προσφύγουν δικαστικά κατά αυτής.

Με την παράγραφο 10 ρυθμίζεται το θέμα των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, των οποίων η σύμβαση καταγγέλλεται, καθώς και στους αποχωρούντες ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς λόγω συμπλήρωσης του συντάξιμου χρόνου ή του 70ού έτους της ηλικίας τους. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι καταβάλλεται αποζημίωση σε αυτούς σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Με την παράγραφο 11 αποσαφηνίζεται ότι το εβδομαδιαίο ωράριο πλήρους διδακτικής απασχόλησης στα φροντιστήρια και τα κέντρα ξένων γλωσσών καθορίζεται στις είκοσι μία (21) διδακτικές ώρες, κατ'αντιστοιχία με το ωράριο των εκπαιδευτικών της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Με την παράγραφο 12 καταργείται η περίπτ. α' της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 682/1977 για την εύρυθμη λειτουργία της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επιπλέον καταργούνται οι παρ. 6

και 7 του άρθρου 30 του ν. 682/1977 για τη συστηματοποίηση των διατάξεων σε σχέση με την προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης»

Άρθρο 57

Στο πλαίσιο της εφαρμογής, από 1ης/2/2017, του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 22 του ν. 4445/2016 (Α' 236) και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας ΚΥΑ με αρ. Γ.Δ. 5 οικ 2961-10 (ΦΕΚ 128Β'/2017) χορηγείται σε νοικοκυριά που πληρούν τις οριζόμενες από την παραπάνω νομοθεσία προϋποθέσεις οικονομική ενίσχυση υπό μορφή επιδόματος προς διασφάλιση ενός ελάχιστου εισοδήματος που να αντιμετωπίζει τις βασικές ανάγκες διαβίωσής τους.

Το Κ.Ε.Α. καλύπτει, μεταξύ άλλων, ανάγκες για τις οποίες είχαν κατά καιρούς θεσμοθετηθεί τα ειδικά επιμέρους επιδόματα που ακολουθούν και ενσωματώνονται στο Κ.Ε.Α.:

α. Οικονομική ενίσχυση οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα, που έχουν παιδιά σχολικής ηλικίας, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 3016/2002 (Α' 110). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της ανωτέρω ρύθμισης, σκοπός ήταν η ενίσχυση οικογενειών χαμηλών εισοδημάτων με παιδιά σχολικής ηλικίας, προκειμένου να τους παρέχουν τα βασικά σχολικά είδη για να μη διακόπτουν την υποχρεωτική εκπαίδευση. Την ανάγκη αυτή καλύπτει το εθνικής εφαρμογής πρόγραμμα του Κ.Ε.Α., διότι αφορά στα ίδια εισοδηματικά όρια που περιλάμβανε η προϋπάρχουσα ρύθμιση και ανάλογο ποσό.

β. Επιδότηση νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του ν. 1545/1985 (Α' 91). Πρόκειται για καταβολή από τον Ο.Α.Ε.Δ. ειδικού επιδόματος σε ανέργους νέους μέχρι και είκοσι εννέα (29) ετών, οι οποίοι παραμένουν εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων για ένα χρόνο. Καταβαλλόταν για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών από την ημέρα θεμελίωσης του δικαιώματος για επιδότηση. Η καθολική (εθνική) εφαρμογή του Κ.Ε.Α. καλύπτει την ανάγκη αυτή, δεδομένου ότι, πέραν της εισοδηματικής ενίσχυσης, συνδυάζει και υπηρεσίες ενεργοποίησης της πρόωθης στην εργασία. Συγκεκριμένα, οι δυνητικοί

δικαιούχοι των χρηματικών παροχών, που είναι σε θέση να εργαστούν, παραπέμπονται σε μέτρα ενεργητικής στήριξης, όπως είναι η κάλυψη προτεινόμενης θέσης εργασίας.

γ. Προνοιακό επίδομα απροστάτευτων τέκνων, όπως προβλέπεται στα άρθρα 2 και 3 του ν. 4051/1960 (Α' 68). Το πρόγραμμα επιδότησης απροστάτευτων από πατέρα παιδιών είχε ως στόχο να ενισχύσει οικογένειες οι οποίες αντιμετώπιζαν προβλήματα αντικειμενικής ή ουσιαστικής έλλειψης πατρικής γονικής μέριμνας να διαλυθούν και τα παιδιά να καταλήξουν σε ιδρύματα. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση έχει ενσωματωθεί ως ιδέα πιο διευρυμένη και προσαρμοσμένη στις συνταγματικές και διεθνείς επιταγές (πρβλ. ν. 2101/1992, Α' 192, περί κύρωσης της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού), στην καθολική εφαρμογή του Κ.Ε.Α. Πέραν του γεγονότος ότι τα εισοδηματικά κριτήρια της προνοιακής παροχής των απροστάτευτων τέκνων ευρίσκονται εντός των ορίων των κριτηρίων του Κ.Ε.Α. και του γεγονότος ότι, πλέον δεν θεωρείται αποκλειστικός φορέας γονικής μέριμνας ο πατέρας, αλλά και η μητέρα, για την μονογονεϊκή οικογένεια η επιδότηση του παιδιού είναι διπλάσια από την επιδότηση του κάθε παιδιού σε οικογένεια.

δ. Οικονομική ενίσχυση φυσικών προσώπων, που τελούν σε κατάσταση ένδειας, όπως ορίζεται στην περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν.Δ/τος 57/1973 (Α' 149). Σκοπός της προνοιακής παροχής της ένδειας ήταν η χρηματική ενίσχυση ατόμων με χαμηλά εισοδήματα. Η ανωτέρω παροχή ενσωματώθηκε πλήρως στην καθολική εφαρμογή του Κ.Ε.Α., το οποίο προβλέπει ένα ολοκληρωμένο πλέγμα κοινωνικών παρεμβάσεων για την προώθηση της στοχευμένης κάλυψης των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Συμπερασματικά η καθολική εφαρμογή του Κ.Ε.Α. αντιμετωπίζει όλες τις ανάγκες για τις οποίες είχαν θεσμοθετηθεί σε προηγούμενο χρόνο ειδικά επιδόματα και παροχές και τα ενσωματώνει. Συνεπώς, δεν υπάρχει πλέον λόγος στόχευσης των συγκεκριμένων αναγκών από άλλες πηγές, ούτε και συνέχισης ισχύος των νομοθετικών ρυθμίσεων που προέβλεπαν τα συγκεκριμένα επιμέρους επιδόματα.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποτυπώνεται η πραγματικότητα της ουσιαστικής κάλυψης όλων των προαναφερθεισών αναγκών από το καθολικό Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης το οποίο είναι πλήρως ικανό να διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή, να προλαμβάνει και να αμβλύνει τον κίνδυνο των κοινωνικών διακρίσεων και να εξασφαλίζει τα απαραίτητα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη.

Άρθρο 58

Στην παρ. 1 της προτεινόμενης ρύθμισης προβλέπεται ότι από 1.1.2018 και εντεύθεν, τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται από την άσκηση της δραστηριότητάς τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εισφορές. Για το έτος 2018, το ως άνω φορολογητέο αποτέλεσμα, επί του οποίου θα υπολογιστεί η ασφαλιστική εισφορά, θα είναι μειωμένο κατά 15%.

Με την παρ. 2 της προτεινόμενης ρύθμισης ορίζεται από 1.1.2018 ο υπολογισμός των μηνιαίων εισφορών για τους αγρότες επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται από την άσκηση δραστηριότητας κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, κατά τα αντίστοιχα προβλεπόμενα για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄**«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων»****Άρθρο 59****Τροποποιήσεις Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τους ηλεκτρονικούς
πλειστηριασμούς**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του παρόντος τροποποιούνται το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 927, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 943, το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 954, η παράγραφος 2 του άρθρου 955, η παράγραφος 1 του άρθρου 959, το άρθρο 964, η παράγραφος 1 του άρθρου 966, η παράγραφος 4 του άρθρου 995 και το άρθρο 1021 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ενώ προστίθενται νέα άρθρα στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το άρθρο 959Α και το άρθρο 998 Α, προκειμένου να ρυθμιστεί δικονομικά η διενέργεια πλειστηριασμών με ηλεκτρονικά μέσα. Ειδικότερα:

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 927 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται, ώστε να περιλάβει στην εντολή για κατάσχεση τη δυνατότητα του επισπεύδοντος να ζητήσει

από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού τη διενέργεια του πλειστηριασμού με ηλεκτρονικά μέσα.

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 943 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζεται ότι ο ειρηνοδίκης που δίνει την άδεια ορίζει συνάμα τον τόπο, τον υπάλληλο, την ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού, καθώς και την τυχόν διενέργεια αυτού με ηλεκτρονικά μέσα, υπό τις προϋποθέσεις του νέου άρθρου 959Α.

Με την τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 954 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζεται ότι στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπέρ ου η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή, καθώς και την τυχόν διενέργεια του πλειστηριασμού με ηλεκτρονικά μέσα.

Περαιτέρω, η παράγραφος 2 του άρθρου 955, η παράγραφος 1 του άρθρου 959, το άρθρο 964, η παράγραφος 1 του άρθρου 966, η παράγραφος 4 του άρθρου 995 και το άρθρο 1021 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται, ώστε να προβλεφθεί στα ανωτέρω άρθρα η διενέργεια του πλειστηριασμού και με ηλεκτρονικά μέσα.

Μετά το άρθρο 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο άρθρο 959Α με τίτλο «Πλειστηριασμός με ηλεκτρονικά μέσα, ηλεκτρονικός πλειστηριασμός», όπου ορίζονται οι προϋποθέσεις διενέργειας πλειστηριασμού με ηλεκτρονικά μέσα. Συγκεκριμένα, ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός διενεργείται από συμβολαιογράφο μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού, αφού οι υποψήφιοι πλειοδότες έχουν πιστοποιηθεί στα ηλεκτρονικά συστήματα. Ο συμβολαιογράφος – υπάλληλος του πλειστηριασμού υποβάλλει στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού κατάλογο των υποψήφιων πλειοδοτών που δικαιούνται να λάβουν μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός διενεργείται ημέρα Τετάρτη ή Πέμπτη ή Παρασκευή, από τις 10:00 π.μ. έως τις 14.00 ή από τις 14.00 έως τις 18:00. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς κατά το τελευταίο λεπτό του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ήτοι από ώρα 13:59:00 έως 13:59:59 ή από ώρα 17:59:00 έως 17:59:59, δίδεται αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών. Για κάθε προσφορά που υποβάλλεται κατά το τελευταίο λεπτό της παράτασης, δίδεται νέα αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών, εφόσον υποβληθεί μεγαλύτερη προσφορά. Οι παρατάσεις μπορούν να συνεχισθούν για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο (2) ωρών από την ορισθείσα ώρα λήξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οπότε ολοκληρώνεται η διαδικασία υποβολής προσφορών. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός είναι ανοικτού πλειοδοτικού τύπου κατά τον

οποίο υποβάλλονται διαδοχικές προσφορές. Οι συμμετέχοντες υποβάλλουν συνεχώς προσφορά μεγαλύτερη από την εκάστοτε μέγιστη έως τον χρόνο λήξης της υποβολής προσφορών. Στα ηλεκτρονικά συστήματα καταγράφονται όλες οι υποβληθείσες κατά τα ανωτέρω προσφορές. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό κινητών, ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 966 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο και ορίζεται ότι, στην περίπτωση της διενέργειας του πλειστηριασμού με ηλεκτρονικά μέσα, δεν υπάρχει η δυνατότητα περισσότεροι πλειοδότες να υπερθεματίσουν από κοινού.

Με το νέο άρθρο 998Α ορίζεται ότι κατά τη διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ακινήτου, τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 1 εδ. β' και δ' του άρθρου 959 και στις διατάξεις του άρθρου 959Α.

Άρθρο 60

Μεταβατικές διατάξεις για ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς

Με τις παραγράφους 1-3 και 6 των μεταβατικών διατάξεων που αφορούν τη διενέργεια ηλεκτρονικών πλειστηριασμών ρυθμίζεται το χρονικό σημείο έναρξης ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων, κατά τρόπο ώστε να παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος προσαρμογής όλων των παραγόντων της δικαιοσύνης στις νέες ρυθμίσεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι οι διατάξεις του νέου άρθρου 959Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δύνανται να εφαρμοστούν σε περίπτωση υποκατάστασης κατά το άρθρο 973 ή ορισμού νέας ημερομηνίας πλειστηριασμού, κατά το άρθρο 966 παράγραφοι 3 και 4, μετά την ακύρωση της εκτέλεσης, την ευδοκίμηση της κατά το άρθρο 954 παράγραφος 4 ανακοπής ή της αίτησης αναστολής του άρθρου 1000, καθώς και στον αναπλειστηριασμό κατά το άρθρο 965 παράγραφος 5.

Τέλος, με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι διατάξεις του νέου άρθρου 959Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται υποχρεωτικά και για τους αναφερόμενους στο άρθρο 54 του Νομοθετικού Διατάγματος 356 της 27.3/5.4.1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Α' 90) πλειστηριασμούς.

Άρθρο 61**Ρυθμίσεις σχετικά με τη λειτουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών**

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται ρυθμίσεις για την βελτίωση της λειτουργίας της Αρχής Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) του ν. 4412/2016 (Α' 147). Συγκεκριμένα, προτείνεται α) η διεύρυνση του πεδίου επιλογής υποψηφίων Προέδρων και μελών, β) η επανάληψη της διαδικασίας επιλογής υποψηφίου σε περίπτωση που αποχωρήσει με οποιοδήποτε τρόπο ο Πρόεδρος, γ) εισάγεται η δυνατότητα έκδοσης των αναγκαίων για τη λειτουργία της Αρχής προπαρασκευαστικών πράξεων από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μέχρι τη συγκρότησή της και, τέλος, δ) η εξαίρεση των μετατάξεων και αποσπάσεων προσωπικού που διενεργούνται για την κάλυψη των άμεσων αναγκών της ΑΕΠΠ κατά τα δύο (2) πρώτα έτη από τη συγκρότησή της, από τις ρυθμίσεις του ν. 4440/2016.

Άρθρο 62**Τροποποιήσεις του Ένατου Κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α' 153)****A. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**

Η ανάγκη συνεχούς προσαρμογής του δικαίου της αφερεγγυότητας στη συγκυρία της εμμένουσας οικονομικής κρίσης καθιστά χρήσιμη την κατά συνεχή ροή βελτίωση των κανόνων του πτωχευτικού δικαίου, ιδίως δε την εξειδίκευση των ρυθμίσεων εκείνων που εξ ορισμού επιδιώκουν την ταχύτητα και την απλοποίηση των διαδικασιών. Κατεξοχήν τέτοια ρύθμιση είναι η περιεχόμενη στα άρθρα 162 επ. περί της απλοποιημένης διαδικασίας επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου, που επιτυχέστερα μετονομάζεται σε απλοποιημένη διαδικασία πτωχεύσεων μικρών επιχειρήσεων (νέα άρθρα 162, 163, 163α, 163β και 163γ ΠτΚ).

Με τον πρόσφατο ν. 4446/2016 τροποποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό ο ν. 3588/2007 (Πτωχευτικός Κώδικας), με βασικότερο στόχο, μεταξύ άλλων, την επιτάχυνση και την απλούστευση της πτωχευτικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο της άνω αναθεώρησης, εντάσσεται και η απλοποιημένη διαδικασία πτωχεύσεων μικρών επιχειρήσεων, με την αντικατάσταση του κεφαλαίου 9 («απλοποιημένη διαδικασία πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου»).

Με τις νέες διατάξεις του κεφαλαίου 9 εισάγεται εκτενέστερη ρύθμιση της απλοποιημένης διαδικασίας, η οποία δεν περιορίζεται πλέον στο πεδίο εφαρμογής (άρθρ. 162) και στην αναγγελία και επαλήθευση απαιτήσεων και εκδίκαση αμφισβητήσεων (άρθρ. 163 παράγραφοι 1 και 2), αλλά επεκτείνεται και σε ρύθμιση σημαντικότερων, για τις ανάγκες ταχείας περαίωσης της διαδικασίας, ζητημάτων, όπως η εισαγωγή διαδικαστικών παρεκκλίσεων από την εφαρμογή διατάξεων του Κώδικα (άρθρ. 163 παράγραφοι 3, 4 και 5), η εκποίηση των κινητών (άρθρ. 163 α), η εκποίηση των ακινήτων (άρθρ. 163 β) και η περάτωση της διαδικασίας (άρθρ. 163 γ). Σκοπός των τροποποιήσεων αυτών αποτελεί η αποτελεσματικότερη ανταπόκριση στο σύγχρονο αίτημα ειδικής ρύθμισης της αφερεγγυότητας των μικρών επιχειρήσεων, με κύριους δικαιοπολιτικούς άξονες την ανάγκη, αφενός, εύκολης πρόσβασης στη διαδικασία και, αφετέρου, γρήγορης και χωρίς περιττά κόστη διεκπεραίωσής της.

Γενικότερα, το παρόν αποτελεί ένα ακόμη βήμα προς τον εκσυγχρονισμό του ελληνικού δικαίου αφερεγγυότητας και εντάσσεται στη συνολικότερη νομοθετική προσπάθεια ανταπόκρισης προς τις τελευταίες ενωσιακές πρωτοβουλίες και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Αποτελεί συνέχεια των τροποποιήσεων που επήλθαν με τον ν. 4446/2016, η επεξεργασία των οποίων αποτέλεσε αντικείμενο εργασιών Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής με σκοπό την επεξεργασία και κατάρτιση σχεδίου νόμου για την αναμόρφωση του πτωχευτικού δικαίου με την υπ' αριθμ. 54243/13.7.2015 (Β' 1607/31-7-2015) απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως τροποποιήθηκε. Η Επιτροπή αποτελείτο από τους **Γεώργιο Τριανταφυλλάκη**, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, ως Πρόεδρο, **Γεώργιο Χριστοδούλου**, Πρόεδρο Εφετών Αθηνών, **Γεώργιο Μιχαλόπουλο**, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Νικόλαο Τέλλη**, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, **Δημήτριο Αυγητίδη**, Αναπληρωτή Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, **Σοφία Φούρλαρη**, Πρόεδρο Πρωτοδικών Αθηνών, **Αλέξανδρο Ρόκα**, Διδάκτορα Νομικής, Δικηγόρο Αθηνών, **Μαρία Ορφανίδου**, LL.M, Δικηγόρο Αθηνών, **Θεόδωρο Κουλουριάνο**, Διδάκτορα Νομικής, Δικηγόρο Αθηνών, **Αλεξάνδρα Σκριβάνου**, Νομική Σύμβουλο στο Γραφείο του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ως μέλη, ενώ χρέη γραμματέα εκτελούσε η **Ελένη Καραγιώργη**, ασκούμενη δικηγόρος στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η σύνταξη του παρόντος σχεδίου αποτέλεσε επίσης αντικείμενο εργασιών της

ως άνω Επιτροπής, οι οποίες παρατάθηκαν μέχρι 31.3.2017 και στις οποίες συμμετείχαν, πέραν των ανωτέρω και οι **Γεώργιος Καρανικόλας**, Δικηγόρος Θεσσαλονίκης, Ειδικός Συνεργάτης στο Πολιτικό Γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και **Δημήτριος Μελίδης**, Δικηγόρος Πειραιά, Ειδικός Συνεργάτης στο Πολιτικό Γραφείο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Β. ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Άρθρο 162

Προϋποθέσεις υπαγωγής

1. Με τον ν. 4446/2016 τροποποιήθηκε το άρθρο 162, προσδίδοντας στο πτωχευτικό δικαστήριο την ευελιξία να αποφασίζει, ακόμη και κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ΠτΚ, τον τρόπο και τους τύπους διεξαγωγής της απλοποιημένης πτωχευτικής διαδικασίας στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου (με πτωχευτική περιουσία έως 100.000,00 €). Ωστόσο κρίθηκε αναγκαία η περαιτέρω εξειδίκευση των σημείων και του εύρους των άνω παρεκκλίσεων, καθώς και η περαιτέρω προσαρμογή του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής της διαδικασίας, προς τον σκοπό αφενός της διευκόλυνσης του πτωχευτικού δικαστηρίου, όταν καλείται να διαχειρισθεί περιπτώσεις «μικροπτωχεύσεων», αφετέρου δε της εναρμόνισης τόσο με τα κριτήρια προσδιορισμού των μικρών επιχειρήσεων, όπως αποτυπώνονται στην από 06.05.2003 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τον πρόσφατο ν. 4308/2014, όσο και με τις τρέχουσες, πλην όμως διαρκώς μεταβαλλόμενες, οικονομικές συνθήκες.

Ως προς το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί πτωχεύσεων μικρών επιχειρήσεων, κατά την παρ. 1 της διάταξης εφαρμόζονται τα κριτήρια του αριθμού των απασχολούμενων ατόμων (αριθμητικό κριτήριο), καθώς και του ενεργητικού της πτώχευσης (αντί του εφαρμοζόμενου μέχρι πρότινος κριτηρίου της πτωχευτικής περιουσίας) και του κύκλου εργασιών, ως συμπληρωματικά χρηματοοικονομικά κριτήρια. Τα άνω ποσοτικά μεγέθη εξάγονται από τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία (ισολογισμοί) της επιχείρησης, συνδυαστικά με τα εμπορικά της βιβλία και, σε περίπτωση υποβολής αίτησης πτώχευσης από τον οφειλέτη, από τα λοιπά έγγραφα που προσκομίζονται από αυτόν. Ούτως επιτυγχάνεται σαφέστερος προσδιορισμός της έννοιας της «μικρής επιχείρησης», με βάση αντικειμενικά και πλείονα κριτήρια πραγματικής και οικονομικής φύσεως, από τα οποία δύναται να προκύπτει η πραγματική οικονομική θέση του οφειλέτη.

Πέραν της διευκόλυνσης του εφαρμοστή των ρυθμίσεων περί πτώχευσης μικρών επιχειρήσεων, δικαιολογητικός λόγος της περαιτέρω εξειδίκευσής τους είναι πρωτίστως η ανάγκη ταχύτερης περάτωσης της πτώχευσης στις περιπτώσεις επιχειρήσεων με περιορισμένο και χαμηλής αξίας ενεργητικό, η εκποίηση του οποίου μέσω της συνήθους πτωχευτικής διαδικασίας και των σχετικών διατυπώσεων αποδεικνύεται δυσανάλογα πολύπλοκη και χρονοβόρα σε σχέση με το οικονομικό μέγεθος του οφειλέτη. Ο δε ακριβέστερος προσδιορισμός των υπαγόμενων στις άνω ρυθμίσεις οφειλετών συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της προϋφιστάμενης ρύθμισης.

Η παρ. 2 της διάταξης θέτει το χρονικό σημείο ελέγχου συνδρομής των προϋποθέσεων και έναρξης της διαδικασίας, ορίζοντας ότι με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, το πτωχευτικό δικαστήριο ορίζει ότι ακολουθείται η απλοποιημένη διαδικασία. Το πτωχευτικό δικαστήριο δύναται να επανέλθει στη συνήθη διαδικασία, εάν, μετά την περάτωση της απογραφής και ύστερα από αίτηση του συνδίκου, διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής.

Η παρ. 3 προβλέπει για τη διαφορετική περίπτωση, κατά την οποία η συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής διαπιστώνεται σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι μετά την περάτωση απογραφής της πτωχευτικής περιουσίας. Στην περίπτωση αυτή, αρκεί διάταξη του εισηγητή κατά της οποίας δεν χωρεί προσφυγή, χωρίς να απαιτείται απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου.

Είναι δηλαδή δυνατό με την κήρυξη της πτώχευσης να χαρακτηρίζεται η διαδικασία ως απλοποιημένη, εφόσον «φαίνεται» ότι η επιχείρηση πληροί τα δύο από τα τρία απαιτούμενα κριτήρια υπαγωγής (παρ. 2 εδ. 1). Εάν, ωστόσο, μετά την απογραφή διαπιστώνεται η μη πλήρωση των κριτηρίων αυτών, η απλοποιημένη διαδικασία μετατρέπεται σε κανονική διαδικασία πτώχευσης (παρ. 2 εδ. 2), αλλά και αντιστρόφως η κανονική πτωχευτική διαδικασία σε απλοποιημένη, αν από την απογραφή προκύψει η πλήρωση των εν λόγω κριτηρίων υπαγωγής σε αυτή (παρ. 3).

Άρθρο 163

Διαδικαστικές παρεκκλίσεις

Για λόγους επίσπευσης της διαδικασίας τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 163, έτσι ώστε να διευρύνεται η αρμοδιότητα του εισηγητή να αποφαινεται, με αιτιολογημένη διάταξή του,

και για κάθε ανακοπή κατά της εκτελεστικής διαδικασίας. Προβλέπεται, επιπλέον, ότι η απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου μετά την άσκηση προσφυγής κατά των πράξεων του εισηγητή, είναι αμετάκλητη ανεξαρτήτως ποσού του αμφισβητούμενου ή του εκπροθέσμως υποβληθέντος προς επαλήθευση πιστώματος. Για τους ίδιους λόγους, στην παρ. 3 προβλέπεται η μεταφορά αρμοδιοτήτων από το πτωχευτικό δικαστήριο στον εισηγητή, και σε σχέση ειδικότερα με την ανάθεση της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας στον οφειλέτη, της εκποίησης της επιχείρησης και της προσωρινής συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Επιπλέον, απλοποιείται η διαδικασία εκποίησης πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά, καθώς και η διαδικασία συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

2. Εισαγωγή νέων άρθρων

163 α

Εκποίηση κινητών

Εισάγεται νέα διάταξη για την εκποίηση κινητών στο πλαίσιο της απλοποιημένης διαδικασίας, με παραπομπή στις διατάξεις των άρθρ. 67, 77 και 84 του ΠτΚ. Σημαντική είναι η απλοποίηση που εισάγεται για τη δημοσίευση περίληψης της άδειας εκποίησης, η οποία, αντί των υπερβολικών, για τις ανάγκες μικρών επιχειρήσεων, διατυπώσεων του άρθρου 77, γίνεται με τρόπο και μέσα που ορίζει ο εισηγητής.

Άρθρο 163 β

Εκποίηση ακινήτων

Εισάγεται επίσης νέα διάταξη για την εκποίηση ακινήτων στο πλαίσιο της απλοποιημένης διαδικασίας, με παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 147, 148 και 149 του ΠτΚ. Σημαντική είναι η απλοποίηση που επέρχεται σε περίπτωση που η διαδικασία του πλειστηριασμού αποβεί άκαρπη, καθώς αυτή επαναλαμβάνεται μία (1) μόνον φορά, ενώ στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας προβλέπονται τρεις (3) επαναλήψεις. Με τη νέα διάταξη, εάν και η επανάληψη αποβεί άκαρπη, εισάγεται υποχρέωση του εισηγητή να τροποποιήσει τη διάταξη του και να θέσει όρους για τη διευκόλυνση της εκποίησης του ακινήτου, η οποία θα διεξαχθεί υποχρεωτικά χωρίς τις διατυπώσεις του δημόσιου πλειστηριασμού, με ελεύθερη εκποίηση του ακινήτου.

Άρθρο 163 γ

Περάτωση της απλοποιημένης διαδικασίας

Για λόγους ταχείας περάτωσης της διαδικασίας και αποφυγής άσκοπων καθυστερήσεων της πτώχευσης μικρών επιχειρήσεων διατηρούνται οι τρόποι περάτωσης της πτώχευσης, συντέμνεται όμως δραστικά ο χρόνος περάτωσης της απλοποιημένης διαδικασίας. Οι τρόποι περάτωσης είναι αυτοί που προβλέπονται στο άρθρο 164, με εξαίρεση την παρέλευση δεκαετίας από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών και δεκαπενταετίας από την κήρυξη της πτώχευσης. Επειδή τα προβλεπόμενα χρονικά διαστήματα κρίθηκαν υπερβολικά για τις ανάγκες πτωχεύσεων μικρών επιχειρήσεων, αντικαθίστανται, έτσι ώστε η απλοποιημένη διαδικασία να περατώνεται αυτοδίκαια, αν δεν έχει μεσολαβήσει άλλος λόγος περάτωσης, μετά παρέλευση τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών και σε κάθε περίπτωση μετά παρέλευση έξι (6) ετών από την κήρυξη της απλοποιημένης διαδικασίας πτώχευσης. Εάν οι εργασίες της πτώχευσης διαρκούν μετά την παρέλευση τριετίας, με την παρ. 2 εισάγεται υποχρέωση του συνδίκου να υποβάλει έκθεση στον εισηγητή εξηγώντας τους λόγους καθυστέρησης της διαδικασίας. Σε περίπτωση που η καθυστέρηση κριθεί αδικαιολόγητη από τον εισηγητή, ο τελευταίος με πράξη του αντικαθιστά τον σύνδικο.

3. Τέλος, τίθεται ως κρίσιμος χρόνος για την εφαρμογή της νέας απλοποιημένης διαδικασίας πτωχεύσεων μικρών επιχειρήσεων η ημερομηνία έκδοσης/δημοσίευσης της απόφασης με την οποία κηρύσσεται ο οφειλέτης σε κατάσταση πτώχευσης. Η εν λόγω απόκλιση από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης πτώχευσης, ως προς την αναδρομικότητα των διατάξεων, αιτιολογείται κυρίως από το γεγονός ότι η αναδρομική εφαρμογή δεν επηρεάζει εν προκειμένω την προδικασία της αίτησης πτώχευσης ούτε μεταβάλλει ουσιωδώς το νομικό καθεστώς από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης πτώχευσης και εντεύθεν. Επιπλέον, η άνω επιλογή διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων με συνέπεια την αποτελεσματικότερη εφαρμογή τους και την επιτάχυνση της διαδικασίας σε μεγαλύτερο αριθμό πτωχεύσεων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι από την κατάθεση της αίτησης πτώχευσης μέχρι τη συζήτησή της και την έκδοση απόφασης επ' αυτής ενδεχομένως να έχει μεσολαβήσει ικανός χρόνος, γεγονός το οποίο θα έχει ως συνέπεια την αδικαιολόγητη περιστολή του πεδίου εφαρμογής του νόμου.

Άρθρο 63

**Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με την αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού
Εγκλήματος**

&

Άρθρο 64

**Ανακοίνωση παραβάσεων φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας από τις
εισαγγελικές αρχές προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων**

Γενικά

Στόχος των προτεινόμενων διατάξεων είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του Γραφείου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος με τις αρμοδιότητες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), όπως αυτές προβλέπονται στο ν. 4389/2016, καθώς και η εν γένει ενίσχυση του συστήματος αντιμετώπισης των φορολογικών αδικημάτων. Ειδικότερα, η ύπαρξη μεγάλου αριθμού εισαγγελικών παραγγελιών προς την ΑΑΔΕ για διενέργεια φορολογικού ελέγχου καθιστά άμεσα αναγκαίο τον εξορθολογισμό του συστήματος υποδοχής και διαχείρισης των εισαγγελικών παραγγελιών από τη φορολογική διοίκηση. Η υφιστάμενη κατάσταση, με την υπερφόρτωση του ελεγκτικού έργου της ΑΑΔΕ, αφαιρεί ουσιαστικά από την φορολογική διοίκηση τη δυνατότητα να καθορίσει η ίδια τα κριτήρια διενέργειας και προτεραιοποίησης των φορολογικών ελέγχων, δυσχεραίνοντας έτσι την επίτευξη του βασικού της στόχου, που είναι η βεβαίωση και η είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις: εν πρώτοις, τροποποιείται το άρθρο 17Α του ν. 2523/1997, όπως προστέθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3943/2011 (Α' 66). Με την τροποποίηση αυτή, μεταξύ άλλων:

α) επανακαθορίζεται το πεδίο αρμοδιότητας και εποπτείας του Οικονομικού Εισαγγελέα και να εναρμονιστεί με τη λειτουργική και διοικητική ανεξαρτησία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος σχεδίου νόμου),

β) παρέχεται η δυνατότητα στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος να διερευνά κατά προτεραιότητα σοβαρές υποθέσεις οικονομικών εγκλημάτων (παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος σχεδίου νόμου),

γ) καθορίζονται οι γενικοί και ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι που είναι αρμόδιοι για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, του αναπληρωτή του και των εισαγγελικών λειτουργών που τον συνεπικουρούν (παρ. 4 του άρθρου 1 του παρόντος σχεδίου νόμου),

δ) παρέχεται στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και στον αναπληρωτή του και η δυνατότητα να παραγγέλλουν τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από τον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών (παρ. 5 του άρθρου 1 του παρόντος σχεδίου νόμου), και,

ε) εξειδικεύονται ορισμένες ρυθμίσεις πλαισίου σχετικά με τις διαδικασίες επιβολής και παράτασης της δέσμευσης των τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένου τραπεζικών θυρίδων και περιουσιακών (ακινήτων και κινητών) εν γένει στοιχείων κατά τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης (παρ. 6 του άρθρου 1 του παρόντος σχεδίου νόμου).

Περαιτέρω, στο παρόν προστίθεται νέα διάταξη, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα στις εισαγγελικές αρχές να διαβιβάζουν στη φορολογική διοίκηση πληροφορίες που τίθενται υπόψιν τους και αξιολογούνται ως ενδεχομένως χρήσιμες για διενέργεια φορολογικού ελέγχου, χωρίς να δεσμεύουν τη Φορολογική Διοίκηση με παραγγελία για προκαταρκτική εξέταση (άρθρο 64 του σχεδίου νόμου).

Επί των επιμέρους άρθρων

Επί του άρθρου 63

Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με την αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

Με το άρθρο 63 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τροποποιούνται οι παρ. 1, 3, 4, 5, 7 και 8 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 όπως ισχύει.

Ειδικότερα:

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 63 του παρόντος, καθιερώνεται η λειτουργική αναβάθμιση του θεσμού του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, αφού πλέον θα είναι δυνατός ο ορισμός εισαγγελικού λειτουργού που φέρει τον βαθμό του

εισαγγελέα εφετών από εκείνους που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, σε αντίθεση με σήμερα, που Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος μπορεί να οριστεί εισαγγελικός λειτουργός με βαθμό αντεισαγγελέα εφετών από εκείνους που υπηρετούν στην ίδια υπηρεσία.

2. Με την παρ. 2 του άρθρου 63 του παρόντος τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997, όπως ισχύει προκειμένου να επανακαθοριστεί το πεδίο αρμοδιότητας και εποπτείας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και να εναρμονιστεί με τη λειτουργική και διοικητική ανεξαρτησία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Πιο συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη διάταξη, στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ανήκει η εποπτεία, η καθοδήγηση και ο συντονισμός των ενεργειών των γενικών, κατά το άρθρο 33 παράγραφος 1 περίπτωση α' του Κ.Π.Δ., και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως, δε, υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), εντός των σχετικών αρμοδιοτήτων τους. Με την ίδια προτεινόμενη διάταξη τίθενται υπό την εποπτεία του Οικονομικού Εισαγγελέα και οι υπηρετούντες στη Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας αστυνομικοί.

3. Με την παρ. 3 του άρθρου 63 του παρόντος προστίθεται στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997, όπως ισχύει, η φράση: «προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος θα ενημερώνεται για όλες τις καταγγελίες και τις πληροφορίες που περιέχονται στις υπηρεσίες της παραγράφου 3 του άρθρου 17 Α του ν. 2523/1997 για εγκλήματα της αρμοδιότητάς του, θα αξιολογεί δε και θα διερευνά τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που περιέρχεται σε γνώση του, σχετικά με αυτά, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο. Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται στον Οικονομικό Εισαγγελέα η δυνατότητα να διερευνά κατά προτεραιότητα σημαντικές υποθέσεις υψηλού επιπέδου φοροδιαφυγής, με απώτερο στόχο την βελτίωση της απόδοσης του δικτικού και του ερευνητικού έργου, και, κατ' επέκταση, την αξιοποίηση της εποπτείας που έχει ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος επί του συνόλου της δικτικής και ελεγκτικής δραστηριότητας στο πεδίο της οικονομικής εγκληματικότητας.

4. Με την παρ. 4 του άρθρου 63 του παρόντος αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997, όπως ισχύει, ούτως ώστε να καθοριστεί το πεδίο αρμοδιότητας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, του αναπληρωτή του και των εισαγγελικών λειτουργιών που τον συνεπικουρούν ως προς τη παραγγελία της διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, ο αναπληρωτής αυτού και οι εισαγγελικοί λειτουργοί, που τον συνεπικουρούν αποκλειστικά μπορούν να παραγγέλλουν τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης στους γενικούς κατά το άρθρο 33 παράγραφος 1 περίπτωση α' του Κ.Π.Δ. ή στους ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους και ιδίως στους υπαλλήλους του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας. Επίσης, με την παρούσα παράγραφο καθορίζονται, κατά τις ειδικότερες επιμέρους προτεινόμενες διατάξεις, αναλυτικές ρυθμίσεις για τις κατηγορίες προανακριτικών υπαλλήλων οι οποίοι υπάγονται διοικητικά στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και συγκεκριμένα οι υπάλληλοι των Τελωνείων και της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων. Επιπλέον ορίζεται ότι οι λοιποί υπάλληλοι της ΑΑΔΕ που έχουν προανακριτικά καθήκοντα διενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που δύναται να εκδόσει ο Οικονομικός Εισαγγελέας ύστερα από σχετικό αίτημα που του απευθύνουν.

Μια σημαντική τομή που επέρχεται με την παρούσα ρύθμιση είναι η ίδρυση Ειδικής Υπηρεσίας, η οποία θα στελεχωθεί από προανακριτικούς υπαλλήλους υπό την εποπτεία του Οικονομικού Εισαγγελέα, οι οποίοι, έχουν το καθήκον να εκτελούν τις Εισαγγελικές Παραγγελίες του Οικονομικού Εισαγγελέα και των λοιπών Εισαγγελέων για την διεξαγωγή προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης. Οι ως άνω προανακριτικοί υπάλληλοι θα έχουν την αρμοδιότητα έρευνας τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων.

Με το τελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης ρύθμισης καθορίζεται η 1^η Αυγούστου 2017 ως ο χρόνος της έναρξης ισχύος της συγκεκριμένης ρύθμισης.

5. Με την παρ. 5 του άρθρου 63 του παρόντος αντικαθίσταται η παρ. 7 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997, προκειμένου να παρέχεται, πλην του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, και στον αναπληρωτή αυτού η δυνατότητα να

παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από τον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης ενημερώνονται εγγράφως για την πορεία της. Για την εν λόγω παραγγελία απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντος Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, που έχει ορισθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997. Η επέκταση αυτή τίθεται προς άρση ερμηνευτικών αμφισβητήσεων.

6. Με την παρ. 6 του άρθρου 63 του παρόντος αντικαθίσταται η παράγραφος 8 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997. Οι αλλαγές, ως προς τα επιμέρους εδάφια της υπό αντικατάσταση τροποποίηση παραγράφου έχουν ως εξής:

α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 τροποποιείται με τρόπο ώστε να εξειδικεύεται η διαδικασία πρόσβασης των Εισαγγελικών Λειτουργιών της παρ. 1 του άρ. 17 Α του ν. 2523/1997 στις πληροφορίες που είναι χρήσιμες για την άσκηση του έργου τους.

β) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 αντικαθίσταται με τρόπο ώστε να υπάρξει διαφοροποίηση ως προς το αρμόδιο Συμβούλιο για την έκδοση βουλευματος για την παράταση του χρονικού διαστήματος της δέσμευσης που επιβάλλεται σύμφωνα με το ίδιο εδάφιο. Κατά την ισχύουσα ρύθμιση, αρμόδιο για την παράταση της εν θέματι διάταξης είναι πάντοτε το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών, ανεξαρτήτως του εάν η διάταξη εξεδόθη από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή τον αναπληρωτή του (που σήμερα έχουν τον βαθμό του αντεισαγγελέως εφετών) ή από τους εισαγγελικούς λειτουργούς που συνεπικουρούν τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος (που φέρουν το βαθμό του εισαγγελέως ή του αντεισαγγελέως πρωτοδικών). Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εάν η δέσμευση επέρχεται δυνάμει διατάξεως ενός εκ των εισαγγελικών λειτουργιών που συνεπικουρούν τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, θα δύναται να παραταθεί με βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών. Η ρύθμιση αυτή γίνεται για την αποσυμφόρηση του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών από έκδοση βουλευμάτων επί διατάξεων που εκδόθηκαν από εισαγγελικούς λειτουργούς που δεν έχουν τον βαθμό που αντιστοιχεί στο Συμβούλιο Εφετών Αθηνών.

γ) Το έβδομο εδάφιο της παρ. 8 του άρ. 17Α τροποποιείται κατ' αντίστοιχο τρόπο με την αλλαγή που επέρχεται στο μόλις προαναφερθέν β' εδάφιο της ίδιας

παραγράφου, ως προς την αρμοδιότητα του Συμβουλίου που κρίνει επί της προσφυγής που ασκείται από τους έχοντες έννομο συμφέρον για άρση της προαναφερθείσας δέσμευσης. Έτσι, εάν η δέσμευση εκδόθηκε με διάταξη του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του αναπληρωτή του, η αρμοδιότητα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών για κρίση επί προσφυγής για την άρση της δέσμευσής παραμένει. Εάν η δέσμευση εκδόθηκε με διάταξη ενός/μίας εκ των εισαγγελικών λειτουργιών που συνεπικουρούν τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, αρμόδιο για να κρίνει επί προσφυγής για την άρση της ως άνω δέσμευσης είναι, με την προτεινόμενη διάταξη, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών.

δ) Περαιτέρω στο δέκατο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρ. 17Α του νόμου 2523/1997 προστίθεται η φράση: «ούτε εμποδίζουν την τελευταία να λάβει τέτοια μέτρα». Η εν λόγω προσθήκη κρίνεται αναγκαία προκειμένου να παρέχεται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων η δυνατότητα να λαμβάνει διασφαλιστικά μέτρα μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης, σε περιπτώσεις που είτε παραγγέλλεται από τον Οικονομικό Εισαγγελέα άσκηση ποινικής δίωξη και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κ.Π.Δ., είτε η ποινική δικογραφία αρχειοθετείται και η δέσμευση των τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένου τραπεζικών θυρίδων και περιουσιακών (ακινήτων και κινητών) εν γένει στοιχείων αίρεται αυτοδικαίως.

ε) Τέλος, με την προσθήκη εδαφίου στην παράγραφο 8 του άρ. 17Α του ν. 2523/1997 καλύπτεται ένα ζήτημα αρμοδιότητας για τις περιπτώσεις που η διάταξη δέσμευσης έχει διαταχθεί, κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και τη σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντος Αντιεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, από τον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Κατά το ισχύον σήμερα δίκαιο, υπάρχει πρόβλεψη για την αρμοδιότητα του κατά τόπο αρμοδίου Συμβουλίου Πλημμελειοδικών να κρίνει επί της προσφυγής για την άρση της δέσμευσης που διατάσσεται από τον κατά τόπο εισαγγελέα πρωτοδικών ως ανωτέρω. Με την προτεινόμενη προσθήκη εδαφίου, το ίδιο Συμβούλιο καθίσταται αρμόδιο και για την παράταση της υπό τους ανωτέρω όρους διαταχθείσας δέσμευσης.

Επί του άρθρου 64**Ανακοίνωση παραβάσεων φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας από τις εισαγγελικές αρχές προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων**

Με το άρθρο 64 του παρόντος σχεδίου νόμου, εισάγεται νέα, ειδική, διάταξη, με την οποία παρέχεται στις εισαγγελικές αρχές η δυνατότητα να διαβιβάζουν πληροφορίες που δεν είναι άμεσα ποινικά ερευνητέες (λ.χ. λόγω χαμηλού ποσού φοροδιαφυγής που δεν επιτρέπει την ποινική δίωξη, ή λόγω παράβασης που δεν στοιχειοθετεί πλέον ποινικό αδίκημα) στη φορολογική αρχή και να μην τίθενται αποκλειστικά στο αρχείο σύμφ. με το άρ. 43 ΚΠΔ. Έτσι, οι πληροφορίες των εισαγγελικών αρχών μπορούν να δοθούν στην φορολογική διοίκηση με πρωτοβουλία πλέον των εισαγγελικών αρχών, και όχι μόνο με πρωτοβουλία της φορολογικής διοίκησης όπως επιτρέπεται σήμερα. Οι πληροφορίες αυτές δεν έχουν τη δεσμευτικότητα εισαγγελικής παραγγελίας και μπορούν να αξιοποιηθούν από την ΑΑΔΕ με βάση το συστημα ανάλυσης κινδύνου.

Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται πρόσβαση σε μεγάλο όγκο πληροφοριών στη Φορολογική Διοίκηση, ο οποίος δεν είναι προσπελάσιμος σήμερα, για να επιτευχθεί από την πλευρά της η καίρια ταξινόμηση των χαρακτηριστικών επικινδυνότητας φοροδιαφυγής (risk profiling). Επίσης η ως άνω διάταξη μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο προς τον σκοπό της πρόταξης των σημαντικών υποθέσεων από την πλευρά του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, όπως άλλωστε προκύπτει και από την προτεινόμενη, με το παρόν σχέδιο νόμου προσθήκη στην παρ. 4 του άρ. 17Α του ν. 2523/1997.

Άρθρο 65**Ευθύνη των εκπροσώπων του Δημοσίου και των πιστωτικών ιδρυμάτων από πράξεις αναδιάρθρωσης δανείων ή άλλων οφειλών**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις εξειδικεύονται τα κριτήρια περιορισμού της ποινικής και αστικής ευθύνης των διαχειριστών για πράξεις ή παραλείψεις τις οποίες τέλεσαν για την εξυπηρέτηση της αναδιάρθρωσης ή διαγραφής χρεών κατά τα οριζόμενα στους αναφερόμενους νόμους, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος αυθαίρετων διώξεων των εν λόγω προσώπων.

Ειδικότερα, οι κανόνες επιμέλειας που πρέπει να τηρούν οι διαχειριστές δημόσιας περιουσίας, περιουσίας οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή περιουσίας νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, κατά τις πράξεις που τελούν για την εξυπηρέτηση της αναδιάρθρωσης ή διαγραφής χρεών στο πλαίσιο των αναφερόμενων νόμων, παρατίθενται στην παρ. 1 του άρθρου, ενώ οι αντίστοιχοι κανόνες που πρέπει να τηρούν οι διαχειριστές περιουσίας πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων εξειδικεύονται στην παρ. 3.

Επιπλέον, με τις παρ. 2 και 4 του παρόντος, εισάγεται ως δικονομική προϋπόθεση για την άσκηση ποινικής δίωξης η υποβολή αίτησης από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, όσον αφορά τους διαχειριστές δημόσιας περιουσίας (παρ. 2) και την ειδική Τριμελή Επιτροπή μετά από γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, σε ό,τι αφορά τους διαχειριστές περιουσίας χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (παρ. 4). Η αίτηση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης της παρ. 2 και της τριμελούς Επιτροπής της παρ. 4 πρέπει να περιέχουν ειδική αιτιολογία σχετικά με την παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης, όπως αυτοί προσδιορίζονται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου, αντίστοιχα. Η εν λόγω αίτηση φέρει τον χαρακτήρα αίτησης της αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και δεν υπόκειται στις χρονικές προθεσμίες της έγκλησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, διασφαλίζεται περαιτέρω ο διαχειριστής από τον κίνδυνο αυθαίρετων και πρόωρων διώξεων, ενώ παράλληλα ενισχύεται η αποτελεσματικότητα του ποινικού δικαιοδοτικού μηχανισμού στον βαθμό που μία καθ' ύλην αρμόδια αρχή ενημερώνει με εγκυρότητα και ακρίβεια τα αρμόδια ποινικά όργανα σε σχέση με τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που σχετίζονται με το εκάστοτε αδίκημα.

Περαιτέρω, με την παρ. 5 καθιερώνεται η υποχρέωση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και της τριμελούς Επιτροπής να υποβάλλουν την αίτηση δίωξης ή να κοινοποιήσουν την απόφαση περί μη υποβολής της, προς τον αρμόδιο εισαγγελέα, εντός χρονικού διαστήματος τεσσάρων μηνών από τη λήψη της καταγγελίας.

Με την παρ. 6 διευκρινίζεται ότι οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται μόνο σε πράξεις ή παραλείψεις σχετικές με αναδιρθρώσεις ή διαγραφές δανείων,

οφειλών και χρεών που λαμβάνουν χώρα μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και δεν έχουν εφαρμογή για πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα ως προς τη χορήγηση των δανείων αυτών ή τη γένεση άλλου είδους οφειλών ή χρεών. Ως εκ τούτου, οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου δεν αναιρούν την ποινική, αστική ή πειθαρχική ευθύνη για δάνεια που χορηγήθηκαν χωρίς να ληφθούν οι αναγκαίες εξασφαλίσεις σύμφωνα με τους εκάστοτε κατά περίπτωση ισχύοντες εποπτικούς κανόνες, όπως αυτοί καθορίζονται κατά περίπτωση από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, καθώς και την εγκεκριμένη πολιτική χορήγησης δανείων κάθε πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή νομικού προσώπου ή υπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών»

Άρθρο 66

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4270/2014 (Α' 143)

Η προτεινόμενη διάταξη στοχεύει στην ομαλή μετάβαση στην περίοδο μετά την λήξη της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ESM) και στη διασφάλιση της συμφωνίας του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού με τα όρια που περιλαμβάνονται στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο, όπως έχει συμφωνηθεί και δεσμεύει τα συμβαλλόμενα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Συνθήκης για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της 2ας Μαρτίου 2012. Στο πλαίσιο αυτό επιχειρείται η ενίσχυση του ρόλου του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου .

Άρθρο 67

Τροποποίηση των άρθρων 8 και 13 του ν. 4270/2014 (Α' 143) για το Ελληνικό

Δημοσιονομικό Συμβούλιο

Η σημασία του ρόλου του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου (ΕΔΣ) συνίσταται στην παρακολούθηση και ανάλυση της ακολουθούμενης δημοσιονομικής πολιτικής και τήρησης των δημοσιονομικών κανόνων. Η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στην ενίσχυση του ρόλου και στην επίτευξη της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΕΔΣ. Ειδικότερα επιδιώκεται η στελέχωση του ΕΔΣ με κατάλληλα καταρτισμένο και εξειδικευμένο προσωπικό και η

αποτελεσματικότερη άσκηση των οικονομικών αρμοδιοτήτων του ώστε να διασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία του.

Οι προτεινόμενες αλλαγές περιλαμβάνουν: α) τροποποίηση του άρθρου 8 του ιδρυτικού νόμου (ν.4270/2014) που αφορά στο προσωπικό και στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, β) τροποποίηση του άρθρου 13 του ιδρυτικού νόμου που αφορά σε προσαρμογές στο νέο πλαίσιο διαχείρισης των οικονομικών υποθέσεων για φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και γ) προσθήκη στο άρθρο 13 του ιδρυτικού νόμου με την οποία θεσπίζεται η καθιέρωση του θεσμού του επιτίμου Επιστημονικού Συμβούλου του Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Άρθρο 68

Τροποποιήσεις των άρθρων 81 και 83 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας»

Με την προτεινόμενη διάταξη καταργείται ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης που επιβάλλεται στην ισοπροπυλική αλκοόλη, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν.2960/2001 (Α'265) «Εθνικός, Τελωνειακός Κώδικας». Η ισοπροπυλική αλκοόλη χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη στη βιομηχανία για την παραγωγή φαρμάκων, καλλυντικών, χρωμάτων, βερνικιών και άλλων προϊόντων και οι ποσότητες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή παραλαμβάνονται με απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν.2960/01. Τα έσοδα από την εν λόγω φορολογία είναι πολύ μικρά σε σχέση με τα ποσά των χορηγούμενων απαλλαγών. Η κατάργηση της φορολογίας αυτής ευθυγραμμίζεται με τις σχετικές συστάσεις της εργαλειοθήκης III του ΟΟΣΑ, με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών, τη μείωση της γραφειοκρατίας, τη διευκόλυνση του εμπορίου και την τόνωση του ανταγωνισμού. Για σκοπούς ασφάλειας δικαίου, καταργούνται, επίσης, οι, κατ' εξουσιοδότηση των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 81 και της παραγράφου 4 του άρθρου 83 του ν.2960/2001, καθώς και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 27 του ν.2127/1993 (Α'48) εκδοθείσες Υπουργικές Αποφάσεις οι οποίες αφορούν στην ισοπροπυλική αλκοόλη.

Άρθρο 69

Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν.4172/2013 στο πλαίσιο του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής.

Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 60 του ν.4172/2013, στο πλαίσιο του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής.

Άρθρο 70

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσμοθετείται η επαναφορά του συντελεστή ΦΠΑ στα αγροτικά εφόδια από το 24% στο 13%, μέσω της τροποποίησης του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000), προκειμένου να ενισχυθεί η ρευστότητα των αγροτών και των αγροτικών επιχειρήσεων. Με αυτό τον τρόπο δίνεται έμφαση στην στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, καθώς αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Άρθρο 71

Κατάργηση της έκπτωσης φόρου Βουλευτών

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καταργούνται τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Ζ΄ Ψηφίσματος του έτους 1975 που αφορούν στην έκπτωση από το φορολογητέο ποσό της βουλευτικής αποζημίωσης των δαπανών άσκησης του λειτουργήματος του βουλευτή, στα πλαίσια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων της χώρας.

Άρθρο 72

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τροποποιείται η περίπτωση β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 53 του ν.4389/2016, στο πλαίσιο της αλλαγής που επήλθε με τον ν.4442/2016 στο θεσμικό πλαίσιο όσον αφορά την κατάταξη των ενοικιαζομένων δωματίων σε κατηγορίες κλειδιών, θεσπίζοντας μια ενιαία επιβάρυνση για όλα τα ενοικιαζόμενα δωμάτια, απλοποιώντας έτσι και τον τρόπο επιβολής και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής του.

Άρθρο 73

Τροποποίηση άρθρου 196 του ν. 4389/2016 (Α΄94)

Με τον ν. 4389/2016 (Α'94), προβλέφθηκε η δυνατότητα μεταβίβασης επιπλέον ακινήτων κυριότητας ελληνικού δημοσίου στην ΕΤΑΔ, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης του ΚΥΣΟΙΠ (άρθρο 196 σε συνδυασμό με άρθρο 209). Το Μητρώο Ακίνητης Περιουσίας (Μ.Α.Π) της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας αποτελεί εργαλείο για την υλοποίηση αυτής της δυνατότητας. Για τη διευκόλυνση της υλοποίησης συστήνεται ομάδα εργασίας αποτελούμενη από εκπροσώπους όλων των συναρμόδιων φορέων.

Άρθρο 74

Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται η συνολική χρονική διάρκεια προσαρμογής στην υποχρέωση αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα. Προσδιορίζεται σαφώς ότι δεν πρόκειται για άμεση εφαρμογή ώστε να υπάρξει η δυνατότητα ομαλότερης προσαρμογής τόσο των φορέων της αγοράς όσο και του καταναλωτικού κοινού στο προβλεπόμενο μέτρο. Η υποχρεωτικότητα ως προς τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας θα προβλέπεται σταδιακά με την έκδοση υπουργικών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών βάσει της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4446/2016 (Α' 240).

Άρθρο 75

Τροποποίηση άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α'58)

Με το προτεινόμενο άρθρο αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 20 του ν.3842/2010 (Α' 58), όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 69 του ν.4446/2016 (Α' 240). Αυτό κρίνεται σκόπιμο προκειμένου να διαχωριστεί το πλαίσιο της αρμοδιότητας ως προς την έκδοση κανονιστικών πράξεων για την εφαρμογή της υποχρέωσης διαβίβασης των δεδομένων των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων – στοιχείων από τα υπόχρεα πρόσωπα σε βάση δεδομένων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, έτσι ώστε η έκταση εφαρμογής, οι εξαιρέσεις και οι ειδικότερες υποχρεώσεις να καθορίζονται με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ενώ το τεχνικό μέρος και η διαδικασία της εφαρμογής να καθορίζονται με επιμέρους Απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, με σκοπό την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη υλοποίηση του μέτρου. Η προσθήκη της προϋπόθεσης υποβολής σχετικής πρότασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για την έκδοση της ως άνω Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, κρίνεται σκόπιμη

για εξυπηρέτηση τυπικών λόγων που απορρέουν από την αρμοδιότητα του Διοικητή να εισηγείται την έκδοση κανονιστικών πράξεων για τις οποίες η αρμοδιότητα έκδοσης ανήκει στον Υπουργό Οικονομικών.

Άρθρο 76

Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4308/2014 (Α' 251)

Με το προτεινόμενο άρθρο, στην παράγραφο 16 του άρθρου 12 του ν. 4308/2014 (Α' 251), η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 74 του ν. 4446/2016, προστίθεται φράση, με την οποία προβλέπεται προϋπόθεση υποβολής σχετικής πρότασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για την έκδοση της Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών. Η προσθήκη αυτή κρίνεται σκόπιμη για εξυπηρέτηση τυπικών λόγων που απορρέουν από την αρμοδιότητα του Διοικητή να εισηγείται την έκδοση κανονιστικών πράξεων για τις οποίες η αρμοδιότητα έκδοσης ανήκει στον Υπουργό Οικονομικών.

Άρθρο 77

Τροποποίηση άρθρου 26 ν. 4174/2013 (Α' 170)

Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 26, εξειδικεύεται η υποχρέωση της Φορολογικής Διοίκησης να ελέγχει υποθέσεις κατά προτεραιότητα, επιλέγοντας αυτές με κριτήρια ανάλυσης κινδύνου από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης (στοιχεία από πιστωτικά ιδρύματα, κλπ.), αξιοποιώντας με τον τρόπο αυτό ευρύτερο πεδίο διαθέσιμων πληροφοριών, με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας και εισπραξιμότητας των διενεργούμενων ελέγχων.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 2 οριοθετείται σε νέα πιο ορθολογική βάση ο φορολογικός έλεγχος. Συγκεκριμένα, με τις εν λόγω διατάξεις ορίζεται ότι ο έλεγχος εστιάζει κατά προτεραιότητα καταρχήν στα τρία πιο πρόσφατα φορολογικά έτη, και μόνο εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι, που καθορίζονται με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, εσωτερικές ή εξωτερικές πηγές ή άλλα κριτήρια τα οποία δεν δημοσιοποιούνται, επεκτείνεται και στα δύο προηγούμενα φορολογικά έτη ή χρήσεις. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο έλεγχος καθίσταται αποδοτικότερος και αποτελεσματικότερος, δεδομένου ότι κατευθύνεται πλέον εκεί που υπάρχει πραγματικό φορολογικό ενδιαφέρον. Η νέα αυτή προσέγγιση, που είχε ήδη ξεκινήσει από την τροποποίηση του άρθρου 26 του ν. 4174/2013 με το άρθρο 61 του

ν. 4342/2015, θα καταστήσει πιο ευέλικτο τον έλεγχο και θα του επιτρέψει να στραφεί σε πρόσφατα έτη για τα οποία είναι ευχερέστερη η αναζήτηση στοιχείων και πληροφοριών, με πιο άμεσα αποτελέσματα και δυνατότητα επέκτασής του στα δύο προηγούμενα φορολογικά έτη ή χρήσεις, μόνο όταν κρίνεται σκόπιμο με βάση τα καθοριζόμενα ελεγκτικά κριτήρια.

Άρθρο 78

Τροποποιήσεις Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 36 του ν.δ 356/1974 (ΚΕΔΕ) εναρμονίζεται το δίκαιο της διοικητικής εκτέλεσης με το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης ως προς τον τρόπο της εκτίμησης της αξίας του κατασχεθέντος ακινήτου, η οποία πλέον είναι η εμπορική αξία αυτού. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται για τις κατασχέσεις που επιβάλλονται μετά την έκδοση της κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της ΑΑΔΕ και στην οποία θα καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της εμπορικής αξίας του ακινήτου που κατάσχεται, το αρμόδιο όργανο προσδιορισμού της αξίας αυτής, ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής του καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 39 του ν.δ 356/1974 (ΚΕΔΕ) εναρμονίζεται το δίκαιο της διοικητικής εκτέλεσης με το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης ως προς τον ορισμό της τιμής πρώτης προσφοράς του ακινήτου που εκπλειστηριάζεται, η οποία πλέον είναι η εμπορική αξία αυτού, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά το χρόνο επιβολής της κατάσχεσης, ρύθμιση η οποία θα τεθεί σε ισχύ μετά την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 7 του άρθρου 36.

Άρθρο 79

Πρόστιμο Φ.Π.Α. για πλαστά, εικονικά ή νοθευμένα φορολογικά στοιχεία

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 θεσπίζονται αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις, συνεπεία της κατάργησης του άρθρου 6 του ν. 2523/97 και της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του ν. 4174/2013, ώστε να προβλέπεται η επιβολή των ίδιων κυρώσεων, τόσο για τις υποθέσεις για τις οποίες είχαν επιβληθεί είτε οι κυρώσεις του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 είτε του άρθρου 55 παρ. 2 περ. δ' του ν. 4174/2013 και οι οποίες εκκρεμούν κατά την ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος σχεδίου νόμου, όσο και για ανάλογες περιπτώσεις που θα προκύψουν μελλοντικά.

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στον εξορθολογισμό των κατά τις ως άνω διατάξεις επιβληθέντων προστίμων και στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων από τις εν λόγω εκκρεμείς υποθέσεις.

Άρθρο 80

Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 3986/2011

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και στα πλαίσια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων της χώρας και του ανασχεδιασμού των επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας, καθορίζεται ανώτατο όριο δαπάνης για το επίδομα της παρ.8β του άρθρου 36 ν. 3986/2011, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των 58.000.000 € ετησίως.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι ο περιορισμός του ύψους της δαπάνης της παραγράφου 1 θα ισχύσει από 01.01.2018.

Άρθρο 80α

Τροποποίηση του άρθρου 38 του ν.3986/2011

Με δεδομένη την τρέχουσα οικονομική συγκυρία στην οποία βρίσκεται η ελληνική οικονομία καθώς και τις δεσμεύσεις για επίτευξη συγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων τα επόμενα χρόνια, είναι απαραίτητη η συμβολή όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στη δημοσιονομική προσπάθεια. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ως φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, τα τελευταία οικονομικά έτη συμμετέχουν στο θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης καταρτίζοντας και εκτελώντας πλεονασματικούς προϋπολογισμούς.

Για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων έχουν θεσμοθετηθεί και υλοποιούνται δημοσιονομικές και διαρθρωτικές αλλαγές σε όλους τους τομείς της Γενικής Κυβέρνησης. Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) των ΟΤΑ α' και β' βαθμού είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τα φορολογικά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού. Τα φορολογικά έσοδα εξαρτώνται από παράγοντες όπως η μεγέθυνση της οικονομίας, καθώς και από δημοσιονομικές παρεμβάσεις, που σκοπό έχουν την ενίσχυσή τους και τη βελτίωση του πρωτογενούς αποτελέσματος της Γενικής Κυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της βέλτιστης διαχείρισης των θεσπισμένων πόρων του τακτικού προϋπολογισμού για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης όλων των υποτομέων της

Γενικής Κυβέρνησης, προωθείται η εν λόγω διάταξη με την οποία τροποποιείται το ισχύον ανώτατο όριο απόδοσης των ποσών των άρθρων 259 και 260 του Ν. 3852/2010, από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους ΟΤΑ, παραμένοντας σε υψηλότερα επίπεδα από τα πραγματοποιηθέντα και από τα προϋπολογισθέντα ποσά για το 2016 και το 2017 αντίστοιχα. Ειδικότερα, οι αποδόσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το ποσό των τριών δισεκατομμυρίων τετρακοσίων ευρώ (3,4 δις) από το 2018 και εφεξής.

Άρθρο 81

Τροποποίηση του ν. 4389/2016 (Α' 94)

Σε εφαρμογή της Συμφωνίας Μεταρρυθμίσεων και Δημοσιονομικών Στόχων της δεύτερης αξιολόγησης και ενόψει της έναρξης της λειτουργίας της εταιρείας Ε.ΔΗ.Σ. (Εταιρεία Δημόσιων Συμμετοχών) Α.Ε., κρίνεται σκόπιμος ο εμπλουτισμός του χαρτοφυλακίου της με το σύνολο των μετοχών των οριζόμενων στο προστιθέμενο Παράρτημα Στ' Δημόσιων Επιχειρήσεων, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου, καθώς και με τα περιουσιακής φύσης δικαιώματα, δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης, κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα, άυλα δικαιώματα και δικαιώματα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, τα οποία είχαν μεταβιβαστεί στο ΤΑΙΠΕΔ δυνάμει της αρ. 195/2011 (Β' 2501) απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων σχετικά με το δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων παραχώρησης, των δικαιωμάτων που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη, επέκταση, συντήρηση και εκμετάλλευση όλων των κρατικών αεροδρομίων, εξαιρουμένων προφανώς των κρατικών περιφερειακών αεροδρομίων για τα οποία έχουν συναφθεί Συμβάσεις Παραχώρησης, οι οποίες έχουν κυρωθεί με τα άρθρα 215 και 216 του Ν. 4389/2016 (Α' 94).

Περαιτέρω, με το άρθρο 197 του Ν. 4389/2016 μεταβιβάστηκαν στην Ε.ΔΗ.Σ. Α.Ε., μεταξύ άλλων, οι μετοχές των προσδιοριζόμενων στο Παράρτημα Δ' εταιρειών Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. και Ο.ΣΥ. ΑΕ. Με τη διάταξη της παραγράφου 3 της παρούσας διάταξης, αντικαθίσταται το Παράρτημα Δ', στο οποίο παρέπεμπε η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 197 του παραπάνω νόμου και στο οποίο μνημονεύονται οι παραπάνω εταιρείες, ώστε πλέον στην Ε.ΔΗ.Σ. μεταβιβάζονται οι μετοχές της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. σε ποσοστό 100%, ενώ η Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. διατηρεί το 100% των μετοχών των εταιριών Ο.ΣΥ. Α.Ε. και ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3920/2011, όπως εκάστοτε στο σύνολό τους ισχύουν, και έτσι συνεχίζεται ο

συντονιστικός και εποπτικός ρόλος του ΟΑΣΑ επί των θυγατρικών του ΟΣΥ ΑΕ και ΣΤΑΣΥ ΑΕ. Ειδικότερα, ο βέλτιστος σχεδιασμός του συγκοινωνιακού έργου στην Αττική και η εποπτεία υλοποίησης του (από τις θυγατρικές Ο.ΣΥ. και ΣΤΑ.ΣΥ.) συνεχίζει να διασφαλίζεται μέσω της αρμοδιότητας του Ο.Α.ΣΑ. να καταρτίζει Στρατηγικά Σχέδια Μεταφορών, καθορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την υλοποίησή τους (τροχαίο υλικό, επενδύσεις σε υποδομές, ανθρώπινοι πόροι, χρηματοδοτικά εργαλεία). Επιπλέον με την διατήρηση της υφιστάμενης μετοχικής σχέσης, εξασφαλίζεται η ορθή διαχείριση και διανομή των εσόδων μεταξύ των εταιριών του (τον έλεγχο των οποίων συνεχίζει να διατηρεί ο Ο.Α.Σ.Α.), η απρόσκοπτη κίνηση ταμειακών διαθεσίμων μεταξύ των εταιριών με τη μορφή ταμειακών διευκολύνσεων σε περιπτώσεις έλλειψης ταμειακής ρευστότητας, ο κεντρικός έλεγχος των δαπανών και η ορθολογική κατανομή της κρατικής επιδότησης.

Άρθρο 82

Καταβολή προμήθειας για την υπερβάλλουσα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση

Η αναβαλλόμενη φορολογία με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου είναι ιδιαίτερα σημαντική για την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς το αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως εποπτικό κεφάλαιο. Ωστόσο, η ως άνω εγγύηση (και κατά συνέπεια το αναγνωρισμένο ως εποπτικό κεφάλαιο ποσό) υπόκειται σε περιορισμούς προκειμένου να μην τεθούν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων. Λαμβάνοντας υπόψη, ότι λόγω της αύξησης του φορολογικού συντελεστή των επιχειρήσεων από το 26% στο 29% (και μάλιστα αναδρομικά από 1.1.2015, με το ν. 4334/2015/Α'80/16.7.2015 το αντίστοιχο ποσό της εγγυημένης από το Δημόσιο αναγνωρισμένης ως εποπτικού κεφαλαίου αναβαλλόμενης φορολογίας αυξήθηκε αντίστοιχα, με την παρούσα διάταξη, προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιπών επιχειρήσεων που έκαναν χρήση των διατάξεων του άρθρου 27 Α του ν. 4172/13 και οι οποίες ωφελήθηκαν κατά το μέρος αυτό, να καταβάλλουν ετήσια προμήθεια προς το Δημόσιο, η οποία υπολογίζεται με βάση την ως άνω ωφέλεια. Η προμήθεια θα καταβάλλεται για όσο διάστημα ο φορολογικός συντελεστής των υπόχρεων νομικών προσώπων παραμένει υψηλότερος του 26% και θα υπολογίζεται με συγκεκριμένο μαθηματικό τύπο, τον οποίο θα εφαρμόζει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (με μέριμνα της Διεύθυνσης Κίνησης κεφαλαίων, Εγγυήσεων και Δανείων), κατόπιν γραπτής ενημέρωσης που θα λαμβάνει από την Τράπεζα της Ελλάδος για τον αριθμό των υπόχρεων προσώπων και το ακριβές ύψος

του ποσού της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ανά υπόχρεο πρόσωπο.

Άρθρο 83

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται νέο άρθρο 39 Α στον ν.4172/2013 (Α' 167), με το οποίο ρυθμίζεται το εισόδημα από τη βραχυπρόθεσμη μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού και επιδιώκεται η διεύρυνση της φορολογικής βάσης και η δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών.

Άρθρο 84

Τροποποιήσεις του άρθρου 111 του νόμου 4446/2016

Το άρθρο 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240/22.12.2016) αντικαθίσταται δεδομένου ότι δημιουργούσε δυσχέρειες εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας και παράλληλα δεν ρύθμιζε επαρκώς την οικονομία διαμοιρασμού, όπως έχει ήδη αναπτυχθεί στην χώρα έως σήμερα.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις διαμορφώνεται ένα κανονιστικό πλαίσιο για την οικονομία διαμοιρασμού ακινήτων, με σκοπό την ενσωμάτωση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των περιπτώσεων ευκαιριακής και βραχυχρόνιας εκμίσθωσης ακινήτων, είτε αυτή διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας είτε μέσω διαδικτύου, είτε μέσω οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου μέσου. Επιπρόσθετα επιχειρείται η αντιμετώπιση διαπιστωμένων φαινομένων παραοικονομίας, ώστε η πολιτεία να ικανοποιήσει τη συνταγματική αποστολή της, εξασφαλίζοντας τη συνεισφορά των φορολογουμένων στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τη φοροδοτική τους ικανότητα.

Ως οικονομία διαμοιρασμού ορίζεται κάθε μοντέλο όπου τις δραστηριότητες διευκολύνουν κυρίως οι ψηφιακές πλατφόρμες. Οι πλατφόρμες δημιουργούν μια ανοικτή αγορά για την προσωρινή χρήση αγαθών ή υπηρεσιών που συχνά παρέχουν ιδιώτες. Στην οικονομία του διαμοιρασμού δραστηριοποιούνται τρεις κατηγορίες παραγόντων: i) πάροχοι υπηρεσιών, οι οποίοι χρησιμοποιούν από κοινού περιουσιακά στοιχεία, πόρους, χρόνο ή/και δεξιότητες και μπορεί να είναι ιδιώτες ή κάθε είδους νομική οντότητα που παρέχουν υπηρεσίες ευκαιριακά («ομότιμοι χρήστες») ή πάροχοι υπηρεσιών που ενεργούν με την

επαγγελματική τους ιδιότητα («επαγγελματίες πάροχοι υπηρεσιών»). ii) χρήστες των υπηρεσιών και iii) μεσάζοντες, οι οποίοι, μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας, συνδέουν παρόχους και χρήστες και διευκολύνουν τις μεταξύ τους συναλλαγές.

Ως ψηφιακές πλατφόρμες ορίζονται οι ηλεκτρονικές διμερείς ή πολυμερείς αγορές όπου δύο ή περισσότερες ομάδες χρηστών επικοινωνούν μέσω διαδικτύου με την μεσολάβηση του διαχειριστή της πλατφόρμας προκειμένου να διευκολυνθεί μία συναλλαγή μεταξύ τους.

Ως βραχυχρόνια μίσθωση ορίζεται η μίσθωση ακινήτου που συνάπτεται μέσω των ψηφιακών πλατφορμών για συγκεκριμένη διάρκεια μικρότερη του έτους.

Ως διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης, ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα το οποίο αναλαμβάνει τη διαδικασία ανάρτησης ακινήτου στις ψηφιακές πλατφόρμες, με σκοπό τη βραχυχρόνια μίσθωση και γενικά μεριμνά για την βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτου. Διαχειριστής ακινήτου μπορεί να είναι είτε κύριος του ακινήτου, ή νομέας ή επικαρπωτής ή υπεκμισθωτής ή τρίτος στον οποίο ανατίθεται το καθήκον αυτό.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η οικονομία διαμοιρασμού αποτελεί μια καινοφανή οικονομική δραστηριότητα, στην οποία εμπλέκονται τρεις κατηγορίες δρώντων: Όσοι προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες, οι χρήστες αυτών των αγαθών ή υπηρεσιών και κυρίως οι πλατφόρμες ως μεσολαβητές σε αυτό το είδος των συναλλαγών.

Ήδη η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά (COM (2015)192 final/6.5.2015), ολοκλήρωσε μια αξιολόγηση για το ρόλο που διαδραματίζουν οι πλατφόρμες στη λειτουργία της οικονομίας διαμοιρασμού. Παρότι προς το παρόν δεν υφίστανται σχετικές ρυθμίσεις κοινοτικού δικαίου, οι βασικές κατευθύνσεις που έχουν δοθεί από το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας, αφορούν την ενθάρρυνση της καινοτόμου και νεοφυούς επιχειρηματικότητας που συνδέεται με την οικονομία διαμοιρασμού, την προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού και γενικότερα τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος (σεβασμός ευλόγων δικαιωμάτων των συναλλασσομένων, ορθή εφαρμογή του εργατικού δικαίου, προστασία του περιβάλλοντος).

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής, δηλαδή η έννοια και οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού μιας συναλλαγής εκμίσθωσης κατοικίας, η οποία εμπίπτει στην

οικονομία διαμοιρασμού και εισάγονται οι ορισμοί «διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης» και «βραχυχρόνιας μίσθωσης».

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 ορίζονται οι προϋποθέσεις βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτου. Ειδικότερα η υποχρέωση του διαχειριστή ακινήτου, εφόσον δεν διαθέτει Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, να εγγραφεί στο «Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής», ο τρόπος εγγραφής σε αυτό, η υποχρέωση αναγραφής στις ψηφιακές πλατφόρμες του ως άνω αριθμού μητρώου ή του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ) για όσους το έχουν αποκτήσει σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 4 του ν. 4276/2014 (Α'155) και της παρ. 5 του αρ. 46 του ν. 4179/2013.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται η απαλλαγή του εισοδήματος που αποκτάται στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 39Α του ν.4172/2013 από φυσικά, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες από το Φ.Π.Α., καθώς και η υποχρέωση του διαχειριστή ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης να υποβάλει Δήλωση Βραχυχρόνιας Διαμονής, εφόσον δεν διαθέτει Ειδικό Σήμα Λειτουργίας. Στην περίπτωση αυτή ο διαχειριστή ακινήτου, δεν έχει υποχρέωση υποβολής «Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας». Τέλος, ορίζεται ότι τα πρόσωπα της παρ. 5 του αρ. 46 του ν. 4179/2013 (ιδιοκτήτες ακινήτων που φέρουν τα χαρακτηριστικά και προδιαγραφές της τουριστικής έπαυλης) έχουν υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4α καθορίζονται οι υποχρεώσεις του κυρίου ακινήτου ή του νομέα ή του επικαρπωτή ή του υπεκμισθωτή σε περιπτώσεις ανάθεσης σε τρίτο της διαχείρισης ακινήτου με σκοπό τη βραχυχρόνια μίσθωση μέσω ψηφιακών πλατφορμών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4β διευκρινίζεται η περίπτωση συνιδιοκτησίας του ακινήτου, όπου ένας εκ των συνιδιοκτητών είναι ταυτόχρονα και διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4γ διευκρινίζονται οι υποχρεώσεις που, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ισχύουν για την εκμίσθωση ακινήτου με δικαίωμα υπεκμίσθωσης.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 ορίζονται οι κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων που θέτουν οι παράγραφοι 2 και 8 του παρόντος και οι κυρώσεις και οι διαδικασίες επί μη υποβολής, εκπρόθεσμης ή ανακριβούς υποβολής Δήλωσης Βραχυπρόθεσμης Διαμονής.

Με την παράγραφο 6 παρέχεται η δυνατότητα να διενεργούνται έλεγχοι τήρησης των διατάξεων του παρόντος και από μικτά συνεργεία ελέγχου της ΑΑΔΕ και του Υπ. Τουρισμού. Επιπλέον ορίζεται ότι δύναται να ζητείται η συνδρομή της Οικονομικής Αστυνομίας.

Με την παράγραφο 7 ορίζεται ότι η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων δύναται να ζητά από κάθε ψηφιακή πλατφόρμα πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την ταυτοποίηση των διαχειριστών ακινήτων καθώς και των ακινήτων που αναρτώνται σε αυτές.

Με την παράγραφο 8 παρέχεται η δυνατότητα με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Τουρισμού να τίθενται περιορισμοί στη διάθεση ακινήτων για βραχυχρόνια μίσθωση, για λόγους προστασίας της κατοικίας σε γεωγραφικές περιοχές όπου θα κριθεί ότι συντρέχει λόγος περιορισμού της δραστηριότητας.

Ειδικότερα με την περίπτωση α' να μην επιτρέπεται η βραχυχρόνια μίσθωση άνω των 2 ακινήτων και με την περίπτωση β' περιορισμοί σχετικά με την διάρκεια μίσθωσης ανά έτος.

Με την παράγραφο 9 εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί Οικονομικών και Τουρισμού, καθώς και ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με κοινή απόφαση τους να ρυθμίζουν τους όρους συνεργασίας του Ελληνικού Δημοσίου με τις ψηφιακές πλατφόρμες.

Με την παράγραφο 10 καθορίζεται η αρμοδιότητα του διοικητή της ΑΑΔΕ όσον αφορά την έκδοση αποφάσεων οι οποίες θα ρυθμίζουν την έναρξη ισχύος, τις λεπτομέρειες για τη λειτουργία του Μητρώου Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής και της διαδικασίας υποβολής της Δήλωσης Βραχυχρόνιας διαμονής, τη διενέργεια του ελέγχου, τα όργανα επιβολής των κυρώσεων της παραγράφου 5 καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας»

Άρθρο 85

Αδειοδότηση, διοικητική εποπτεία και έλεγχος λειτουργίας ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών ΠΦΥ

Με τις διατάξεις του άρθρου 35 του Ν. 4025/2011, όπως ισχύει, προβλέφθηκε η μεταβίβαση της αρμοδιότητας για τη χορήγηση, αναστολή και ανάκληση βεβαίωσης

λειτουργίας ιατρικών, πολυιατρικών, οδοντιατρικών, πολυοδοντιατρικών, διαγνωστικών εργαστηρίων και εργαστηρίων φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης από τις Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών στους κατά τόπον Ιατρικούς και Οδοντιατρικούς Συλλόγους. Για την αποτελεσματική άσκηση της αρμοδιότητάς τους και προκειμένου να διαπιστώνεται η πλήρωση των όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας των ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) απαιτείται η συνδρομή επιτροπής ελέγχου με συγκεκριμένο έργο. Ο καθορισμός, με νομοθετική ρύθμιση, της σύνθεσης και του έργου της επιτροπής ελέγχου είναι αναγκαίος για την ισότιμη αντιμετώπιση των ιδιωτικών φορέων Π.Φ.Υ. και την ομοιόμορφη εφαρμογή της διαδικασίας έκδοσης των διαπιστωτικών πράξεων από όλους τους ιατρικούς και οδοντιατρικούς συλλόγους και τις Περιφέρειες και για την ασφάλεια δικαίου.

Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του ενός (1) μηνός και ο Ιατρικός ή Οδοντιατρικός Σύλλογος δεν εκδώσει τη σχετική πράξη ή απόφαση ο Περιφερειάρχης καθίσταται αρμόδιος για την έκδοση αυτής. Για την άσκηση της αρμοδιότητας που παρέχεται σε αυτόν απαιτείται η συνδρομή επιτροπής ελέγχου, κατ' αναλογία της επιτροπής των ιατρικών και οδοντιατρικών συλλόγων.

Επίσης, ενώ μεταβιβάστηκε στους ιατρικούς και οδοντιατρικούς συλλόγους η αρμοδιότητα χορήγησης, αναστολής και ανάκλησης βεβαίωσης λειτουργίας των ιδιωτικών φορέων Π.Φ.Υ. του άρθρου 1 του π.δ. 84/01, εντούτοις δεν περιελήφθη στις σχετικές διατάξεις ρητή πρόβλεψη για τη δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμων από τους ιατρικούς και οδοντιατρικούς συλλόγους. Η πρόβλεψη αυτή είναι αναγκαία, προκειμένου οι σύλλογοι να ασκήσουν τη διοικητική εποπτεία και τον έλεγχο των φορέων αρμοδιότητάς τους. Η παρούσα ρύθμιση προσδιορίζει και αποσαφηνίζει την αρμοδιότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμων μεταξύ Ιατρικών ή Οδοντιατρικών Συλλόγων και Περιφερειών, καλύπτοντας αυτό το νομοθετικό κενό. Επιπλέον, σε περίπτωση έκδοσης απόφασης μη επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμων από τους ανωτέρω Συλλόγους, ο Περιφερειάρχης καθίσταται αρμόδιος εφόσον το κρίνει αναγκαίο, για τον έλεγχο (μέσω της επιτροπής) των περιπτώσεων αυτών και την ενδεχόμενη έκδοση των σχετικών πράξεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμων.

Τέλος, τίθεται εξαίρεση από τον γενικό κανόνα που θεσπίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 35 του ν. 4025/2011 (Α' 228), για μια συγκεκριμένη κατηγορία ιδιωτικών φορέων παροχής Π.Φ.Υ..

Και αυτό γιατί, κατά την εφαρμογή του π.δ. 84/2001 (Α'70) με το οποίο τέθηκαν νέες προδιαγραφές λειτουργίας, πολλοί από τους εν λόγω φορείς ήταν αδύνατον να ανταποκριθούν με βάση τους υφιστάμενους επαγγελματικούς τους χώρους, ενώ θα ήταν υπέρμετρος περιορισμός της άσκησης του επαγγέλματος η έμμεση εγκαθίδρυση υποχρέωσης μεταφοράς της επαγγελματικής εγκατάστασης για τις περιπτώσεις που είναι αδύνατη η συμμόρφωση στον ίδιο χώρο. Ακολούθησαν αλληπάλληλες παρατάσεις, η τελευταία από τις οποίες έληξε στις 11-11-2011 (άρθρο 29 ν. 3846/2010, Α' 66), χωρίς ωστόσο να καταστεί δυνατή η εναρμόνιση για αρκετούς από τους φορείς αυτούς. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι φορείς να λειτουργούν πριν την δημοσίευση του π.δ.84/2001 (Α'70) στον ίδιο επαγγελματικό χώρο συνεχόμενα, δηλ. στο μεσοδιάστημα από την έναρξη λειτουργίας πριν την δημοσίευση του ως άνω προεδρικού διατάγματος έως την δημοσίευση του παρόντος να μην έχει διαμεσολαβήσει αλλαγή της επαγγελματικής εγκατάστασης. Επιπλέον, η ανωτέρω εξαίρεση ισχύει για όσο χρόνο εξακολουθούν να διατηρούν τον ίδιο επαγγελματικό χώρο (του οποίου η έναρξη της συνεχόμενης λειτουργίας τοποθετείται πριν την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος), μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η απαλλαγή από διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα αφορά μόνον την κατηγορία των κυρώσεων που σχετίζονται με την βεβαίωση λειτουργίας που αναφέρεται στην διάταξη.

Άρθρο 86

Τιμολόγηση Μη Συνταγογραφούμενων Φαρμάκων (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.)

Με την παρ.8 της υποπαραγράφου ΣΤ1 της παρ. ΣΤ του ν.4254/2014 (Α' 85) προβλέφθηκε η εξαίρεση από την εφαρμογή των διατάξεων περί τιμολόγησης για όλα τα φάρμακα, που έχουν λάβει άδεια κυκλοφορίας ως μη συνταγογραφούμενα φάρμακα, αποκαλούμενα και ως ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Όμως, τέθηκαν σοβαρά ζητήματα στην εφαρμογή της διάταξης, καθώς δεν προβλέφθηκε σαφώς η τιμή προμήθειας των μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων από το δημόσιο σύστημα υγείας, αλλά ούτε καθίστατο σαφής ο τρόπος τιμολόγησης των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ, ιδιαίτερα μετά τις 31-12-2016, αφού η σχετική ρύθμιση αναφερόταν σε υποχρεωτική μη αύξηση των τιμών, χωρίς με σαφήνεια να απαγορεύει ή να επιτρέπει την τιμολόγηση.

ΜΕ την παρ.1 της ρύθμισης καθίσταται σαφές, όπως ήδη προβλεπόταν στον ν.4254/25014, ότι υπάρχει απελευθέρωση της τιμής των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., με εξαίρεση την τιμή που προβλέπεται ως νοσοκομειακή σύμφωνα με την παρ.2. Δίνεται επίσης νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας, όπως καθορίσει τους κανόνες διαμόρφωσης ενδεικτικής

τιμής επί των ΜΗΣΥΦΑ. Ο τρόπος υπολογισμού της ενδεικτικής λιανικής τιμής θα βασίζεται την βασική τιμή που θα λαμβάνουν τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., βάσει του τρόπου υπολογισμού που περιγράφεται στην παρ.3. Η καθοριζόμενη κατά τον τρόπο αυτό τιμή λιανικής πώλησης ωστόσο θα είναι ενδεικτική, υπό την έννοια ότι δεν είναι υποχρεωτική η τιμή αυτή για τους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας φαρμάκων (ΚΑΚ), για τους Κατόχους Άδειας Χονδρικής Πώλησης φαρμάκων (χονδρεμπόρους) ή για τα φαρμακεία, καθώς και για τους υπόλοιπους φορείς λιανικής διάθεσης των προϊόντων αυτών -ήτοι τους προβλεπόμενους από τον ν.4389/2016 (Α'94) πωλητές- οι οποίοι μπορούν ελεύθερα να καθορίσουν την τιμολογιακή τους πολιτική ως προς τα προϊόντα αυτά. Μετά την δημοσίευση του νόμου οι διατάξεις περί δελτίου τιμών δεν εφαρμόζονται επί των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.

Με την παρ.2 ομοίως με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της ανώτατης υποχρεωτικής νοσοκομειακής τιμής των ΜΗΣΥΦΑ. Η τιμή αυτή θα είναι υποχρεωτική για όλους του δικαιούμενους κατά τον νόμο πρόσωπα που διαθέτουν αυτά τα προϊόντα στους αποδέκτες που ορίζονται ειδικώς στην διάταξη. Ούτε και στον καθορισμό των ανώτατων νοσοκομειακών τιμών εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δελτίου τιμών του άρθρου 17 του ν.δ.96/1973, αλλά το ζήτημα της διαδικασίας καθορίζεται ειδικότερα με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Με την παρ.3 και 4, ρυθμίζεται συγκεκριμένα ο τρόπος τιμολόγησης των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. ως προς την τιμή παραγωγού (ex-factory), που αποτελεί την βάση των υπόλοιπων τιμών. Ο μηχανισμός διαφοροποιείται ανάλογα με το εάν προσδιορίζεται τιμολογιακή βάση για την λιανική και την νοσοκομειακή τιμή. Τα νέα προϊόντα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., όπως και τα ήδη κυκλοφορούντα τιμολογούνται με βάση τις τρεις χαμηλότερες χώρες ή τις δύο ή την μία χώρα, εφόσον βρεθεί τιμή, για τον καθορισμό της λιανικής τιμής. Σε περίπτωση που δεν βρίσκεται ούτε μία χώρα το ζήτημα ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Στην παρ.4 καθορίζεται η βάση υπολογισμού της νοσοκομειακής τιμής. Ως τιμή σύγκρισης των φαρμάκων που θα ενταχθούν και έχουν όμοια προϊόντα στον κατάλογο είναι η τιμή που τα όμοια προϊόντα, που ήδη κυκλοφορούν κατά τον χρόνο ένταξης του νέου φαρμάκου (και όχι απαραίτητα κατά τον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου) είχαν λάβει στον προηγούμενο κατάλογο ή πρόκειται να λάβουν ως χαμηλότερη τιμή, με βάση τις τρεις χαμηλότερες χώρες της Ε.Ε., ή κατ' εφαρμογή ως προς τα περαιτέρω των περιπτώσεων της παραγράφου 3 του άρθρου. Για τα ήδη κυκλοφορούντα λαμβάνουν την ανώτατη

νοσοκομειακή τιμή του τελευταίου δελτίου τιμών, εκτός εάν προκύπτει μικρότερη τιμή από την περαιτέρω εφαρμογή της παρ.3, ήτοι από τις τρεις χώρες ή τις δύο χώρες ή την μία χώρα της Ε.Ε.

Με την παρ.5, ορίζεται ότι οι τιμές ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. εμπεριέχονται σε χωριστό κατάλογο, εκτός του δελτίου τιμών, ο οποίος περιλαμβάνεται σε απόφαση του Υπουργού Υγείας που εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του ΕΟΦ. Ο κατάλογος δημοσιεύεται μόνον για τις ενδεικτικές και όχι για τις νοσοκομειακές τιμές του, όπως ήδη προβλεπόταν στις υπουργικές αποφάσεις περί τιμολόγησης φαρμάκων.

Στην παρ.6, περιλαμβάνεται μεταβατική διάταξη που καλύπτει το χρονικό διάστημα έως την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης που θα καθορίζει τις νέες τιμές των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., κατ' εφαρμογή του τρόπου που περιγράφεται στις προηγούμενες παραγράφους. Η πρώτη εφαρμογή του νόμου είναι αυτονόητο ότι περιλαμβάνει την ανατιμολόγηση όλων των ήδη κυκλοφορούντων ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. και τον καθορισμό τιμής των νέων.

Με την παρ.7, ιδρύεται παρατηρητήριο τιμών στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων που θα είναι αρμόδιος προκειμένου να συλλέγει όλες τις τιμές ανά φαρμακευτικό προϊόν που υπάγεται στην κατηγορία των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Το παρατηρητήριο θα καθοριστεί ως προς τους όρους και τους κανόνες λειτουργίας τις προϋποθέσεις δημοσιότητάς του και τις διοικητικές κυρώσεις του με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Επιπλέον με την ίδια απόφαση θα καθορίζονται και οι υπόχρεοι προς καταχώρηση των σχετικών δεδομένων στην συγκεκριμένη βάση, οι οποίοι θα μπορεί να είναι οι Κάτοχοι Άδειας Κυκλοφορίας φαρμάκων (ΚΑΚ), οι Κάτοχοι Άδειας Χονδρικής Πώλησης φαρμάκων (χονδρεμπόρους) οι φαρμακοποιοί και οι πωλητές Γενικής Διάθεσης Φαρμάκων (ΓΕ.ΔΙ.ΦΑ.) του ν.4389/2016 (Α'94). Μπορεί επίσης η υπουργική απόφαση να προβλέπει και την γνωστοποίηση λιανικής τιμής ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. από καταναλωτές. Επίσης, η παρούσα παράγραφος αποσκοπεί να ρυθμίσει το κενό νόμου που υφίσταται, ως προς την παρακολούθηση των τιμών φαρμάκων που απελευθερώνονται, προκειμένου να αποφευχθούν αυξήσεις στις τιμές τους, ενόψει της απελευθέρωσής τους.

Άρθρο 87

Διατάξεις για την φαρμακευτική δαπάνη ΕΟΠΥΥ

Στην παρ.1 για τον εξορθολογισμό της φαρμακευτικής δαπάνης, που καταβάλλεται από τον ΕΟΠΥΥ και για την εν γένει διαφύλαξη της οικονομικής ισορροπίας του κοινωνικού

συστήματος υγείας, ενόψει και των δημοσιονομικών συνθηκών της χώρας. Με την ανωτέρω διάταξη νόμου επιτυγχάνεται η απλοποίηση του συστήματος υπολογισμού των ποσών επιστροφής των φαρμακευτικών εταιρειών μέσω της ενοποίησης σε μια εξίσωση, των υπολογισμών των βασικών rebates, 9% (με το πρόσθετο 2% και 5%, 50-50%) και των rebates τριμηνιαίου όγκου πωλήσεων τόσο των φαρμάκων από ιδιωτικά φαρμακεία όσο και φαρμακεία ΕΟΠΥΥ. Παράλληλα με την εφαρμογή του νέου αλγορίθμου υπολογισμού προκύπτει αύξηση της συνολικής αποδοτικότητας του συστήματος των rebates σε σχέση με τις υφιστάμενες κλίμακες (περίπου 100 εκ. ευρώ το έτος), με αποτέλεσμα την τελική συγκράτηση του ύψους της ετήσια υπέρβασης του προϋπολογισμού. Επίσης, διασφαλίζεται: α) η προστασία των ασφαλισμένων από την αύξηση στη συμμετοχής τους στην φαρμακευτική περίθαλψη με την διατήρηση της συμμετοχής 50/50 για τη διαφορά Λ.Τ. –Τ.Α. σε φάρμακα που δεν έχουν γενόσημα και β) η προστασία της επιβάρυνσης του ΕΟΠΥΥ από την διατήρηση του ποσού επιστροφής σε περίπτωση που χορηγούνται Φάρμακα Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ) από ιδιωτικά φαρμακεία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το προτεινόμενο μέτρο συμβάλει στην βελτίωση των οικονομικών των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και συνεπώς στην διατήρηση του σημαντικού κύκλου εργασιών των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων στον σχετικό χώρο. Εξακολουθεί εξάλλου να ισχύει η παράγραφος 2 του άρθρου 12 του ν.4052/2012 (Α'41), σύμφωνα με την οποία το ποσό επιστροφής (rebate) εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα ως παραγωγική δαπάνη.

Επίσης, προβλέπεται ειδική ρύθμιση για τα φάρμακα που εντάσσονται στην θετική λίστα αποζημίωσης φαρμάκων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.3816/2010 (Α'6). Πρόκειται για φάρμακα που διατηρούν μία ιδιαίτερα υψηλή τιμή, επιβαρύνοντας κατ' ανάλογο τρόπο σημαντικά το κόστος αποζημίωσής τους από το κοινωνικό σύστημα ασφάλισης, για δύο λόγους: α) προστατεύονται ως προς τα δεδομένα (βρίσκονται δηλαδή σε "data protection period" κατά την έννοια του ν.4336/2015, Α' 94), ως προς την δραστική τους ουσία (και όχι ως προς τον συνδυασμό των δραστικών ουσιών ως προς τις οποίες έχει παρέλθει το διάστημα της προστασίας τους) και κινούνται εκτός του πλαισίου ανταγωνισμού και β) Δεν έχουν υποβληθεί για ικανό χρονικό διάστημα στο αυτόματο σύστημα μείωσης τιμών σύμφωνα με τις διατάξεις της τιμολόγησης. Η διάταξη δεν καταλαμβάνει όλα τα φάρμακα, για τα οποία δεν έχει εκπνεύσει η περίοδος προστασίας της δραστικής ουσίας που έχουν ήδη ενταχθεί στην θετική λίστα, αλλά εκείνα για τα οποία εκκρεμεί η αίτηση

εισαγωγής τους κατά την δημοσίευση του νόμου ή θα ενταχθούν στο μέλλον, προκειμένου να καταστεί γνωστή η εισαγωγή του νέου αυτού τέλους στους ΚΑΚ που είτε έχουν υποβάλει είτε θα υποβάλουν αίτηση ένταξης και συνεπώς να ληφθεί υπόψη κατά τις επιχειρηματικές τους αποφάσεις. Η διάταξη δεν θα ισχύει για τις περιπτώσεις ΚΑΚ, που έχουν διευκολύνει τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης και συνεπώς έχει καθοριστεί μία τιμή αποζημίωσης φαρμάκου (κατά κανόνα πολύ χαμηλότερη της καθοριζόμενης με βάση τα ισχύοντα δελτία τιμών), μετά από επιτυχή κατάληξη και απόφαση της αρμόδιας Επιτροπής Διαπραγμάτευσης.

Τέλος τροποποιείται ο τρόπος υπολογισμού της επιστροφής (rebate) που προβλέπεται για τα νοσοκομεία, ώστε να ανταποκρίνεται στην ενοποίηση του rebate που προβλέπεται στις προαναφερόμενες παραγράφους.

Στην παρ.2 και 3 σκοπός της ρύθμισης είναι η δυνατότητα εφαρμογής κλειστών προϋπολογισμών και ανά γεωγραφική περιοχή, βάσει επιστημονικών κριτηρίων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, αλλά και η σύνδεση της αποζημίωσης με την πρωτόκολλα προϋποθέσεων συνταγογράφησης, για τη μεγιστοποίηση του οφέλους των ασθενών, της παρεχόμενης φαρμακευτικής φροντίδας καθώς και την ορθολογικότερη κατανομή της φαρμακευτικής δαπάνης.

Στην παρ.4 προτείνεται η διασύνδεση της Επιτροπής Θετικής Λίστας με την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης, προκειμένου τα δεδομένα που έχουν προκύψει από τη διαδικασία διαπραγμάτευσης να γίνονται γνωστά και να ενσωματώνονται στην εισήγηση της Επιτροπής Θετικού Καταλόγου, η οποία αξιολογεί και το κριτήριο της δημοσιονομικής επίπτωσης ενός φαρμάκου. Ειδικότερα, σε περιπτώσεις που τα δεδομένα συνηγορούν ότι ο λόγος κόστους οφέλους είναι πολύ υψηλός σε σχέση με υπάρχουσες αποζημιούμενες θεραπείες ενταγμένες στο Θετικό Κατάλογο, αξιοποιούνται για την απόρριψη εισαγωγής νέου φαρμάκου, για την απένταξη ήδη ενταγμένου, για την αλλαγή γραμμής θεραπείας ή για συγκεκριμένες ενδείξεις.

Στην παρ.5 δίνεται η δυνατότητα να διενεργείται από την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης για τον καθορισμό προϋποθέσεων αποζημίωσης, άμεσα διαπραγμάτευση με την χρήση ηλεκτρονικών μέσων και σε άμεσο χρόνο (real time). Αυτό θα συμβάλλει στην επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων για την επίτευξη της καταλληλότερης τιμής αποζημίωσης φαρμάκων. Επίσης, με την ανωτέρω διάταξη ορίζεται η ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης καθώς και η δυνατότητα κατάθεσης μέσω ηλεκτρονικού συστήματος. Με την ανάπτυξη ηλεκτρονικού συστήματος διασφαλίζεται η διαφάνεια, η διαβαθμισμένη

πρόσβαση και η ασφάλεια της διαδικασίας διαπραγμάτευσης και των δεδομένων που διακινούνται μέσω αυτής.

Στην παρ.6 προστίθεται η νομική κάλυψη και το ακαταδίωκτο των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, της Κατάρτισης Θετικού Καταλόγου και του προσωπικού του Οργανισμού, ενόψει της αναγκαιότητας τα μέλη των Επιτροπών να ασκούν απρόσκοπτα τα καθήκοντά τους. Επιπλέον, καθορίζονται ειδικότερα οι υποχρεώσεις που διέπουν την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης ενόψει του γεγονότος ότι οι σχετικοί κανόνες του Υπαλληλικού Κώδικα πρέπει να εφαρμόζονται και στα μέλη της Επιτροπής που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί, προκειμένου όλοι οι εμπλεκόμενοι στην διαπραγμάτευση να υπόκεινται σε κοινό κατά το δυνατόν νομικό πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους.

Στην παρ.7 τροποποιείται η Υπουργική Απόφαση 90168/13 (ΦΕΚ 2543B/10.10.2013) όπως ισχύει, με σκοπό τη δυνατότητα μη αποζημίωσης σε περίπτωση μη κατάληξης της διαπραγματευτικής διαδικασίας. Επίσης προστίθεται η υποχρεωτική παρουσία της νομικής υπηρεσίας του ΕΟΠΥΥ κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με σκοπό την εγγύηση της νομιμότητας της διαδικασίας.

Στην παρ.8 καθίσταται σαφές, μετά την αντικατάσταση του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α'31), ότι η δαπάνη λειτουργίας των ολοήμερων φαρμακείων που προβλέπονται στην παρ. 12 του άρθρου 13 του νόμου 4052/2012 (Α' 41) καλύπτεται κατά τις ειδικότερες προβλέψεις της διάταξης αυτής από το rebate του ν.3918/2011, όπως ισχύει.

Άρθρο 88

Διατάξεις για τα Γενόσημα

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αύξηση του ποσοστού διείσδυσης των γενοσήμων φαρμάκων στην ελληνική αγορά με την παροχή στα φαρμακεία που υπερβαίνουν έναν ελάχιστο ποσοστιαίο στόχο χορήγησης γενόσημων φαρμάκων προσδιοριζόμενο μεσοσταθμικά, κλιμακούμενων ποσοστιαίων εκπτώσεων από τις φαρμακευτικές εταιρείες, υπολογιζόμενων επί της αξίας, σε τιμή παραγωγού, των συνολικών μηνιαίων πωλήσεων γεννοσήμων φαρμάκων, οι οποίες εισπράττονται από τον ΕΟΠΥΥ ή τους ΦΚΑ, και συμψηφίζονται με τα ποσά επιστροφών που είναι αποδοτέα από τα φαρμακεία στον ΕΟΠΥΥ ή τους ΦΚΑ.

Άρθρο 89**Νέα Κριτήρια Αξιολόγησης Φαρμάκων Θετικού Καταλόγου**

Με τη διάταξη της περίπτωσης β) της παρ.1 του άρθρου 12 του Ν.3816/2010 (Α'6) ορίζονται τα κριτήρια που εφαρμόζει η Ειδική Επιτροπή του εδαφίου γ' της παρ. 1 του ίδιου άρθρου για την ένταξη φαρμακευτικών προϊόντων στον θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων και για την αποζημίωσή τους από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή τους Φ.Κ.Α. Τα εν λόγω κριτήρια προδήλως ανήκουν σε ένα σύστημα εξωτερικής συγκριτικής αξιολόγησης, στα πλαίσια του οποίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι φαρμακευτικές ανάγκες των ληπτών υγείας στη χώρα, τα φαρμακοεπιδημιολογικά δεδομένα της χώρας και οι εκάστοτε επικρατούσες εθνικές δημοσιονομικές συνθήκες. Ενόψει της αναγκαιότητας εκσυγχρονισμού του συστήματος αξιολόγησης των φαρμακευτικών προϊόντων που αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τους Φ.Κ.Α στα πρότυπα των άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εξορθολογισμού της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης με ταυτόχρονη διασφάλιση υπέρ του ασθενούς της ποσοτικής και της ποιοτικής επάρκειας της παρεχόμενης φαρμακευτικής περίθαλψης, τα ειρημένα «τυπικά» κριτήρια χρήζουν μιας εκ βάθρων μεταρρύθμισης. Ενόψει όλων των ανωτέρω, με την παρούσα διάταξη θεσπίζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα η συνδυαστική εφαρμογή εξωτερικών κριτηρίων και ενός μηχανισμού αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας για την ένταξη φαρμακευτικών προϊόντων στον θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων. Η επιλογή των συγκεκριμένων χωρών, για την εφαρμογή του πρώτου κριτηρίου, έγινε στην βάση ότι διαθέτουν μηχανισμούς αξιολόγησης που εφαρμόζουν τα κριτήρια που αποτυπώνονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ανεκπλήρωτης ιατρικής ανάγκης, προστιθέμενης αξίας φαρμάκου σε σχέση με υπάρχοντα προϊόντα, επιστημονικής τεκμηρίωσης κλινικών μελετών και εκτίμησης κόστους-ωφέλους ή αποτελεσματικότητας) και εφαρμόζουν για ικανό χρονικό διάστημα στην πράξη με τρόπο διαφανή και τεκμηριωμένο τα κριτήρια αυτά.

Επίσης, αντικαθίσταται η περίπτωση ε) του άρθρου 12 του ανωτέρω νόμου, αφού η διαδικασία της εξέτασης ενστάσεων ενώπιον δευτεροβάθμιας επιτροπής είναι ατελέσφορη, καθώς η επιτροπή αυτή απαρτίζεται από πρόσωπα τα οποία καταρχήν δεν έχουν ως εκ της ιδιότητάς τους το επιστημονικό υπόβαθρο των μελών της πρωτοβάθμιας επιτροπής, τα οποία και ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Άρθρο 90**Συγχώνευση Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας και Παραγωγής Φαρμάκων**

Με την παρούσα τροποποίηση διασφαλίζεται ότι η συγχώνευση κατόχων αδειών παραγωγής φαρμάκων, οι οποίοι διαθέτουν παραγωγικές εγκαταστάσεις, υπόκειται μόνο στις διοικητικές εγκρίσεις, ελέγχους και επιθεωρήσεις που είναι αναγκαίες, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων καλής παρασκευής φαρμάκων.

Άρθρο 91**Οχήματα Μεταφοράς Φαρμάκων**

Η παρούσα διάταξη προβλέπει γενικούς όρους οδικής μεταφοράς φαρμακευτικών και διαγνωστικών προϊόντων, οι οποίοι ανήκουν στο πλέγμα των ενωσιακών κατευθυντήριων γραμμών ορθής πρακτικής διανομής φαρμάκων, και διασφαλίζουν την ποιότητα και το αναλλοίωτο των μεταφερόμενων προϊόντων.

Άρθρο 92**Κατανομή μέρους εσόδων ΕΟΠΥΥ**

Η ρύθμιση του άρθρου αυτού τροποποιεί στην ουσία την παρ. 6 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016, αφαιρώντας την υποχρεωτική ποσόστωση και διατηρώντας τα κατ' ανώτατο όριο ποσά, που ήδη είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν σε ετήσια βάση για αναπτυξιακούς σκοπούς του Οργανισμού.

Άρθρο 93**Έλεγχος Συνταγογράφησης από ΕΟΠΥΥ**

Σκοπός της ρύθμισης είναι η δυνατότητα εφαρμογής προϋπολογισμών και στόχων, βάσει επιστημονικών, δημοσιονομικών και στατιστικών κριτηρίων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, αλλά και η σύνδεση της αποζημίωσης με την πρωτόκολλα προϋποθέσεων συνταγογράφησης, για τη μεγιστοποίηση του οφέλους των ασθενών, της παρεχόμενης φαρμακευτικής φροντίδας καθώς και την ορθολογικότερη κατανομή της φαρμακευτικής δαπάνης.

Συγκεκριμένα, στην παρ.1 τίθενται δημοσιονομικά όρια συνταγογράφησης βάσει προκαθορισμένων στον νόμο κριτηρίων, ενώ απαιτείται Υπουργική Απόφαση μόνο για την

εξειδίκευση. Το ίδιο ισχύει και για την παρ.2, ως προς τον στόχο γεννοσήμων, η αύξηση της διείσδυσης των οποίων έχει θετικά δημοσιονομικά αποτελέσματα.

Στην παρ.3 δίνεται η δυνατότητα να εκδίδονται πρωτόκολλα συνταγογράφησης, με βάση επιστημονικά δεδομένα από την αρμόδια Επιτροπή, η οποία υποχρεωτικά πρέπει να ενσωματώνει τις συνταγογραφικές οδηγίες της Επιτροπής Θετικού Καταλόγου. Οι ανωτέρω παράγραφοι δεν οδηγούν σε αποκλεισμό της συνταγογράφησης των ιατρών, αλλά σε ενεργοποίηση των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου του ΕΟΠΥΥ κατά περίπτωση, με αντίστοιχες έννομες συνέπειες, μετά από προηγούμενη ακρόαση του ιατρού.

Σύμφωνα με την παρ.4, σε οποιαδήποτε περίπτωση υπέρβασης των ορίων που τίθενται στις παρ.1, 2 και 3 του άρθρου, σε ποσοστό άνω του 10%, ο ιατρός καλείται σε προηγούμενη ακρόαση και εάν οι εξηγήσεις του δεν κρίνονται επαρκείς, τότε ακολουθείται η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων που προβλέπονται ειδικά στην σχετική διάταξη.

Στις παρ.5 και 6, τίθενται συγκεκριμένοι μηχανισμοί για τον έλεγχο της συνταγογραφικής συμπεριφοράς των ιατρών και των φαρμακοποιών, βάσει στατιστικών δεδομένων που αντικειμενικά σχετίζονται με την ορθολογική συνταγογραφική πρακτική ενός ιατρού ή ενός φαρμακοποιού. Εν προκειμένω, προβλέπεται η ίδια περιπτωσιολογία παραβάσεων των κριτηρίων και επιβολής αντίστοιχων κυρώσεων. Έτσι, η ανάλογη εφαρμογή των σωρευτικών κυρώσεων της παρ.5, που οδηγούν στο αποκλεισμό της εκτέλεσης συνταγών (προσωρινό ή οριστικό), μπορεί να επιβληθεί μόνο στις περιπτώσεις όπου υπάρχει υπέρβαση και των τριών κριτηρίων από τον φαρμακοποιό.

Στην παρ.7, προβλέπεται ειδική διαδικασία ενδικοφανούς προσφυγής, που είναι υποχρεωτική πριν την δικαστική προσφυγή του ενδιαφερομένου. Στους έχοντες έννομο συμφέρον μπορεί να περιλαμβάνονται και φυσικά πρόσωπα, μη φαρμακοποιοί, οι οποίοι ωστόσο είναι νόμιμοι εκπρόσωποι ή εταίροι εταιρείας, που λειτουργεί φαρμακείο. Η αρμοδιότητα του Υπουργού Υγείας για την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής είναι χρονική, υπό την έννοια ότι μετά την παρέλευση των 30 ημερών, δεν μπορεί να εκδώσει σχετική απόφαση και η προσφυγή θεωρείται σιωπηρώς απορριφθείσα.

Άρθρο 94

Υποστηρικτικοί Χώροι Φαρμακαποθηκών

Με την παρούσα ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στους κατόχους άδειας χονδρικής πώλησης φαρμάκων από φαρμακαποθήκη να διατηρούν μία ή περισσότερες ανεξάρτητες επαγγελματικές εγκαταστάσεις εκτός της περιφέρειας της έδρας της φαρμακαποθήκης και τους επιβάλλεται η υποχρέωση να τηρούν τις κατευθυντήριες γραμμές του ενωσιακού δικαίου σχετικά με την ορθή πρακτική διανομής φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση ώστε τα οχήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά να διασφαλίζουν το αναλλοίωτο των μεταφερόμενων προϊόντων.

Άρθρο 95

Τιμολόγηση Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων

Η διάταξη προβλέπει τροποποιήσεις που θα καταστήσουν εφικτή την πλήρη ετοιμότητα του συστήματος αποζημίωσης ιατροτεχνολογικών προϊόντων από τον ΕΟΠΥΥ. Προβλέπεται η έναρξη του συστήματος από 1-6-2017 και όχι αναδρομικά από 1-1-2017. Επίσης διευκρινίζει την περιοδικότητα υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης για τις 3 χώρες, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η δυνατότητα του ΕΟΠΥΥ να καθορίζει ανώτατες τιμές σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 34 του ν.4447/2016. Τέλος, προβλέπεται η νομιμοποίηση δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για το ορισμένο στην διάταξη χρονικό διάστημα, βάσει συμβάσεων που συνάφθηκαν έως 30-4-2017, για λόγος προστασίας της δημόσιας υγείας.

Άρθρο 96

Τροποποίηση του ν.3730/2008 «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις» (Α' 262)

Με την προτεινόμενη διάταξη επιτρέπεται ελεύθερα η τοποθέτηση καπνικών προϊόντων στις κλειστές ή ανοιχτές προθήκες των καταστημάτων που πωλούν τέτοιου είδους προϊόντα.

Εισάγεται απαγόρευση για τις επιχειρήσεις μαζικής εστίασης (επιχειρήσεις μαζικής εστίασης παρασκευής και διάθεσης πρόχειρου γεύματος, πλήρους γεύματος, επιχειρήσεις παρασκευής ή και προσφοράς τροφίμων και ποτών σε κινητούς ή προσωρινούς χώρους) και τις επιχειρήσεις αναψυχής (κέντρα διασκέδασης, στεγασμένοι και υπαίθριοι χώροι εκδηλώσεων), όπως αυτές ορίζονται στην ΥΑ Υ1γ/Γ.Π/οικ. 96967 (Β' 2718/2012). Η απαγόρευση αυτή εξυπηρετεί την προστασία των ανηλίκων καταναλωτών, οι οποίοι δεν θα έρχονται σε άμεση επαφή με καπνικά προϊόντα, ιδιαιτέρως σε χώρους (καφετέριες, ταχυφαγεία κλπ) που κατά τεκμήριο επισκέπτονται οι ανήλικοι στον ελεύθερο χρόνο τους. Η

προτεινόμενη ρύθμιση είναι σε συνάφεια και συνοχή με τον αντικαπνιστικό νόμο και την απαγόρευση καπνίσματος σε κλειστούς χώρους.

Επιπλέον, εισάγεται ρητή εξαίρεση, η οποία ίσχυε και στην καταργούμενη διάταξη, καθώς τα καταστήματα αυτά λόγω δραστηριότητας και χωροταξικής διαμόρφωσής τους δεν μπορούν να εκπληρώσουν τη συγκεκριμένη υποχρέωση και σε περίπτωση επιβολής υποχρέωσης θα επιβαλλόταν υπερβολικό διοικητικό βάρος. Με αυτό επιτυγχάνεται η ενιαία ρύθμιση για όλα τα καταστήματα που πωλούν καπνικά προϊόντα.

Οι προθήκες πρέπει να είναι σαφώς προσδιορισμένοι χώροι εντός των καταστημάτων στις οποίες παρέχεται πρόσβαση με τη μεσολάβηση του προσωπικού του καταστήματος. Αυτές είτε είναι κλειστές είτε βρίσκονται στο χώρο πίσω από το ταμείο του καταστήματος και σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται η μεσολάβηση του προσωπικού.

Άρθρο 97

Καταργούμενες διατάξεις

Η απαλοιφή των παρ. 6 και 7 του άρθρου 17 του π.δ. 84/01 κρίνεται αναγκαία, διότι πλέον με το προτεινόμενο άρθρο για την επιβολή κυρώσεων σε φορείς πρωτοβάθμιας φροντίδας, ρυθμίζονται ειδικά τα σχετικά ζητήματα περί αρμοδιότητας και απόδοσης των ποσών από την επιβολή κυρώσεων. Στην παρ.6 δεν προβλεπόταν σε ποιόν αποδίδονται τα ποσά που εισπράττονται από τα επιβαλλόμενα πρόστιμα και επιπλέον ως αρμόδιο αναφερόταν μόνον ο Νομάρχης. Στην παρ.7 οριζόταν ότι η γνωμοδότηση για την επιβολή ποινής που περιέχεται στην έκθεση ελέγχου καθίσταται δεσμευτική για το αρμόδιο όργανο, εάν εγκριθεί από τον Υπουργό Υγείας εντός 15 ημερών, χωρίς να προσδιορίζεται τι γίνεται σε περίπτωση παρέλευσης της σχετικής προθεσμίας, αλλά ούτε και σε ποιο στάδιο της διαδικασίας εκδίδεται η τελική απόφαση επιβολής προστίμου. Έτσι με την νέα προτεινόμενη ρύθμιση, για την καταργούμενη παρ.7 του προαναφερόμενου άρθρου, η αρμοδιότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμων μεταβιβάζεται στους κατά τόπον Ιατρικούς ή Οδοντιατρικούς Συλλόγους και εάν παρέλθει άπρακτη η προβλεπόμενη προθεσμία και δεν εκδοθεί η σχετική απόφαση περί επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμων, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής, αρμόδιος για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης καθίσταται ο οικείος Περιφερειάρχης. Κατά συνέπεια, με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται ο Περιφερειάρχης ως ασφαλιστική δικλείδα για την εφαρμογή του νόμου και η καταργούμενη διάταξη καθίσταται εκ